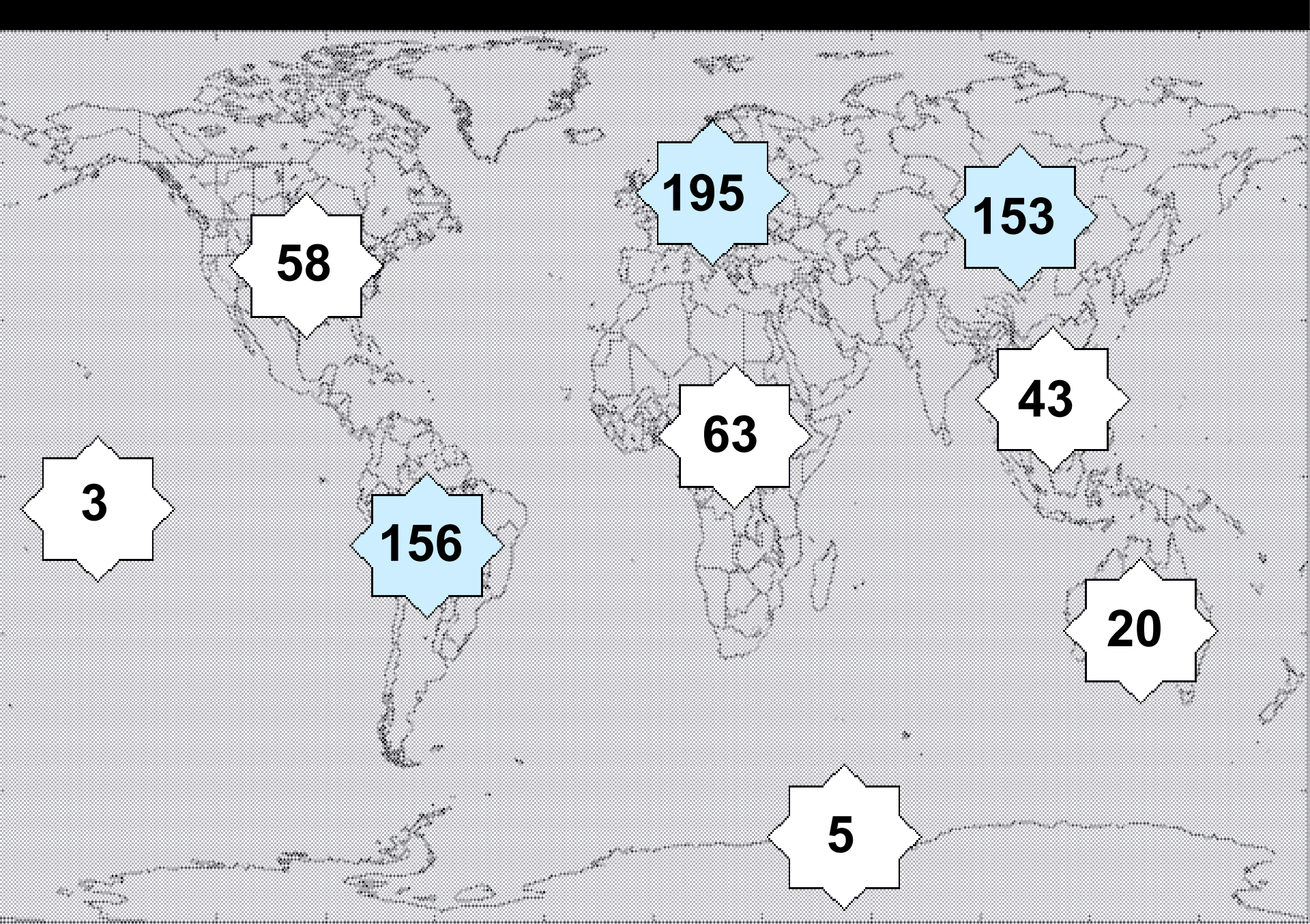

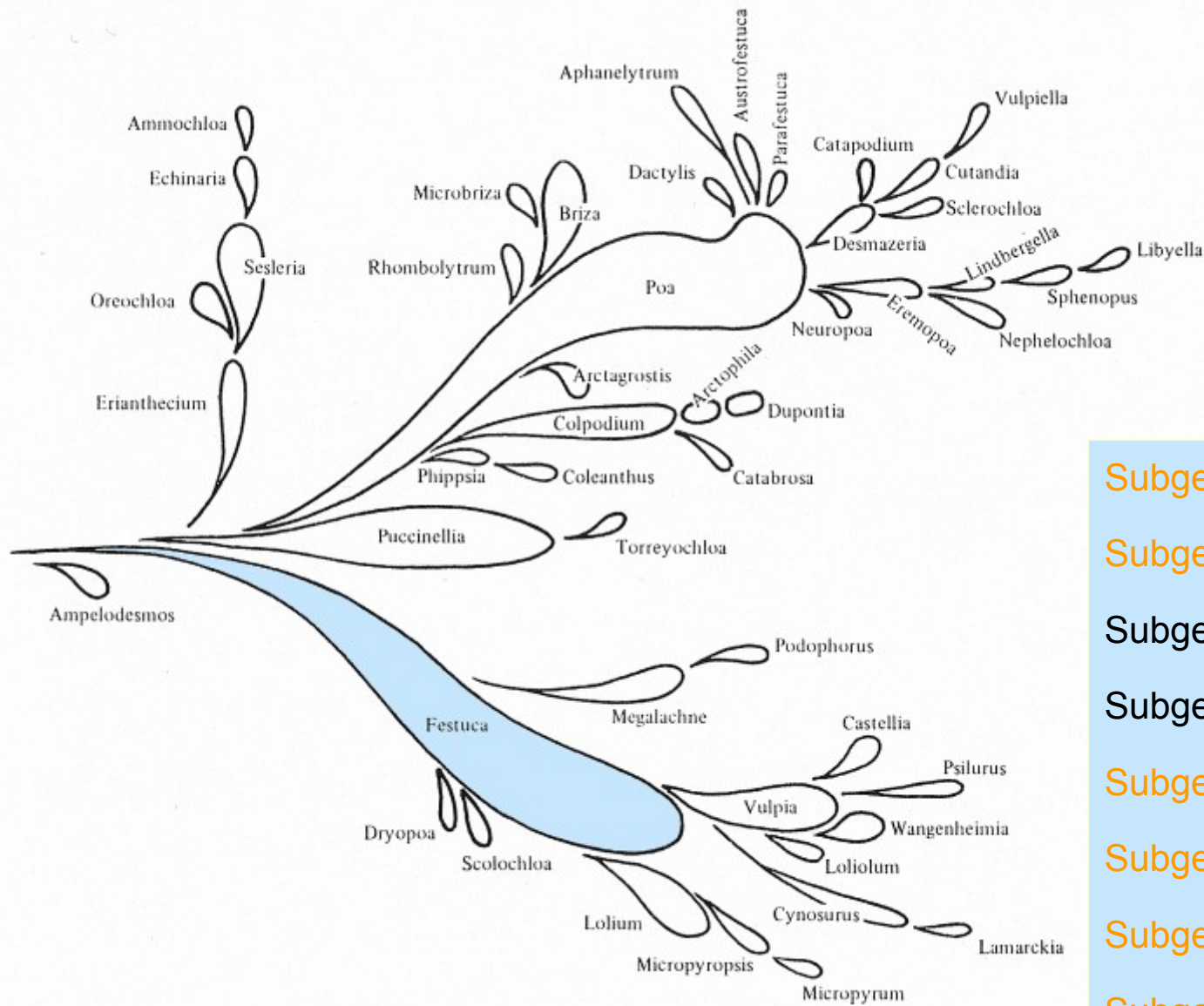
Festuca ve střední Evropě

Petr Šmarda, MU Brno

<http://www.sci.muni.cz/botany/systemgr/people/petrs.htm>

Subgen. *Hesperochloa*

Subgen. *Xanthochloa*

Subgen. *Drymanthele*

Subgen. *Schenodorus*

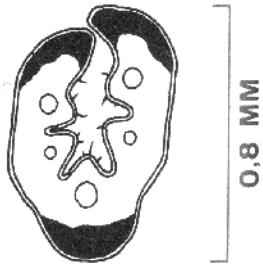
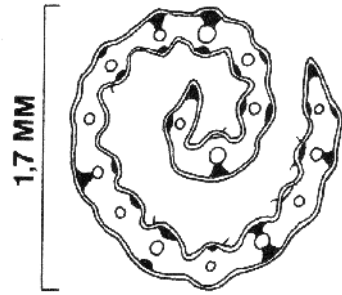
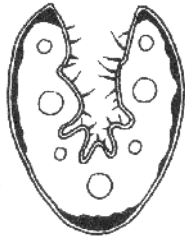
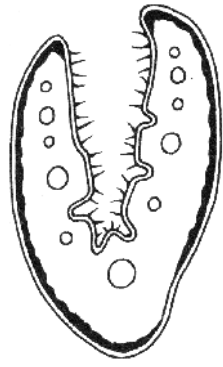
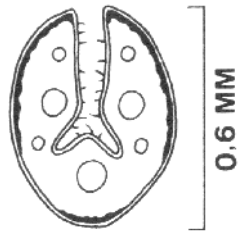
Subgen. *Subulatae*

Subgen. *Subuliflorae*

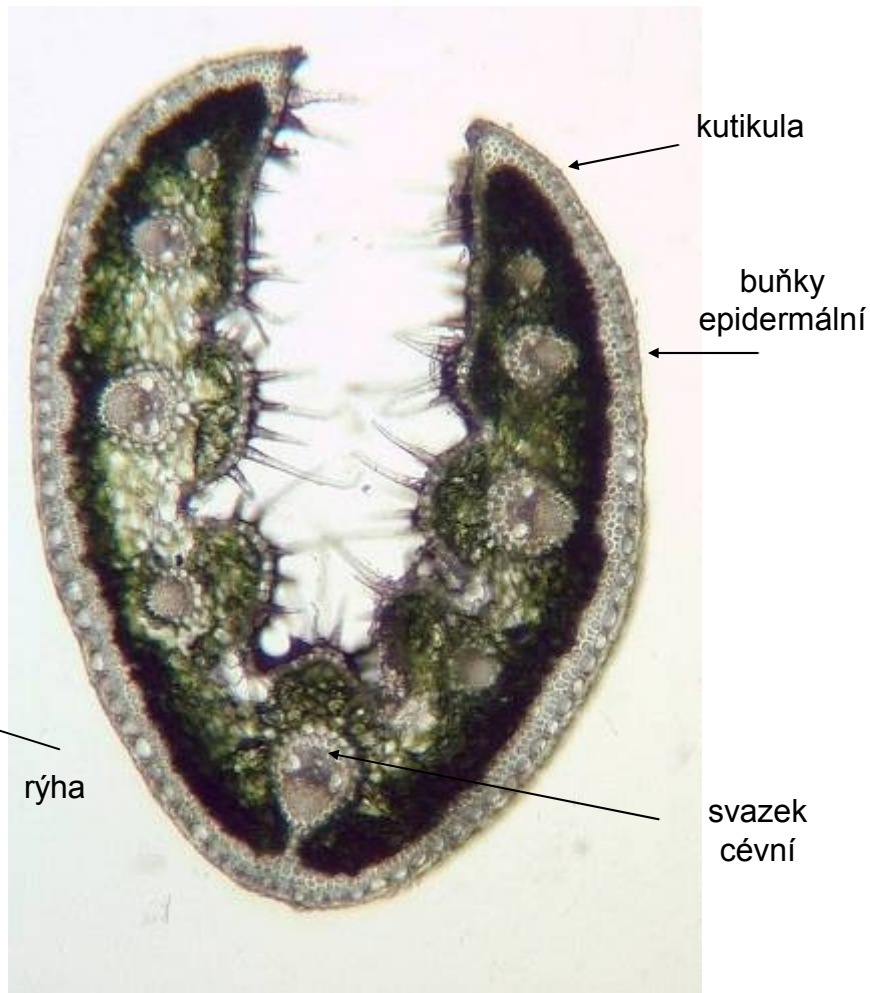
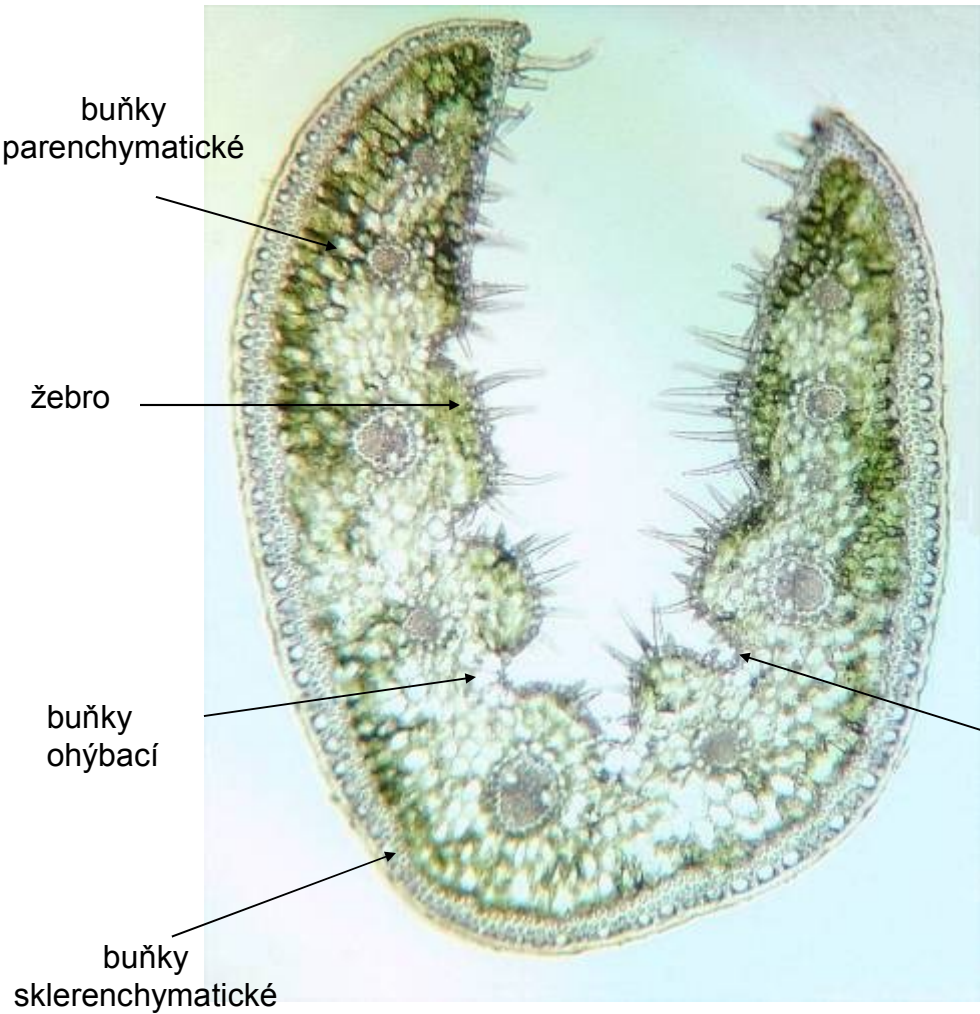
Subgen. *Obtusae*

Subgen. *Helleria*

Subgen. *Festuca*

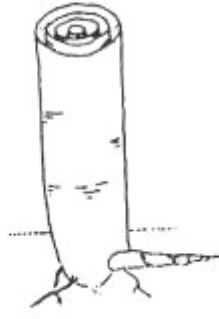

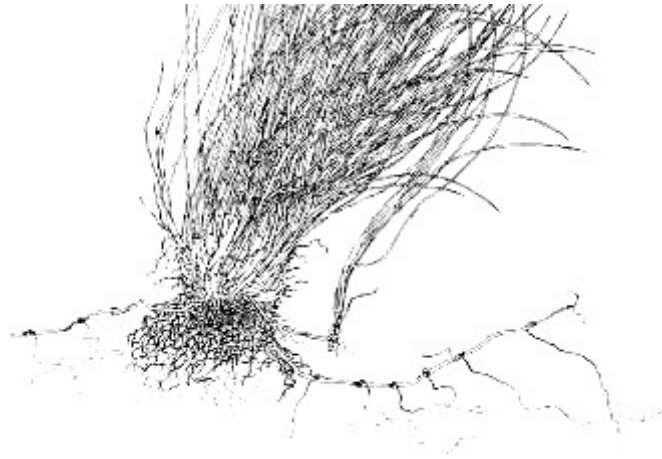

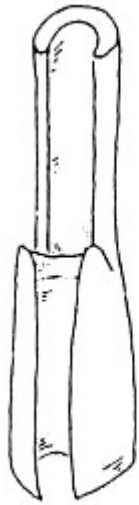

a

b

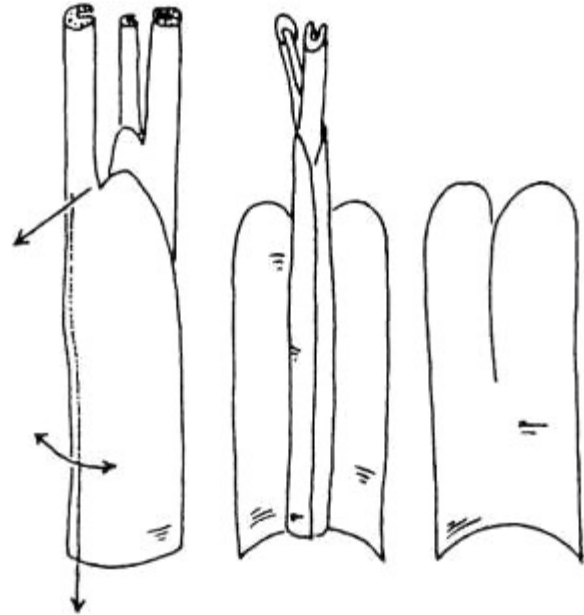

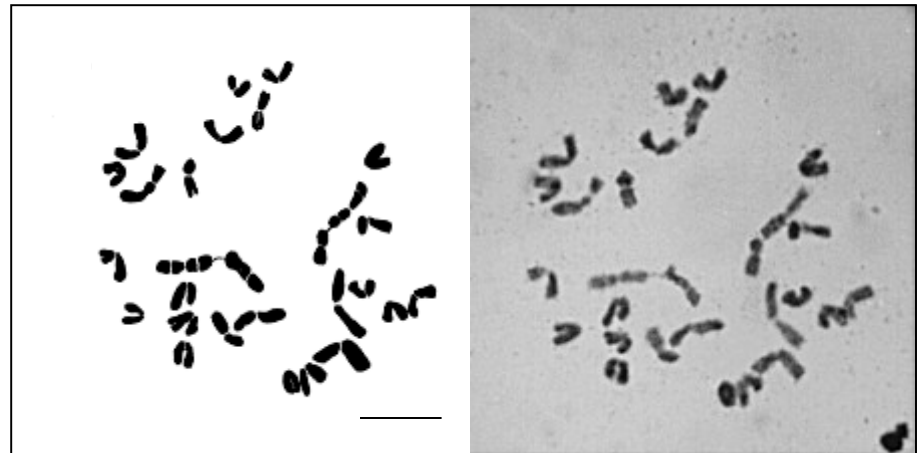
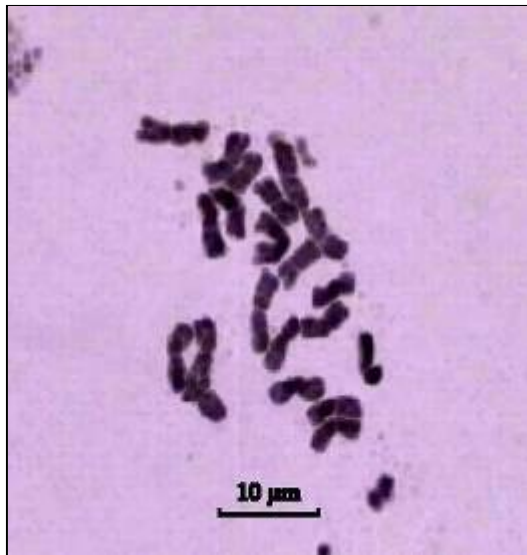
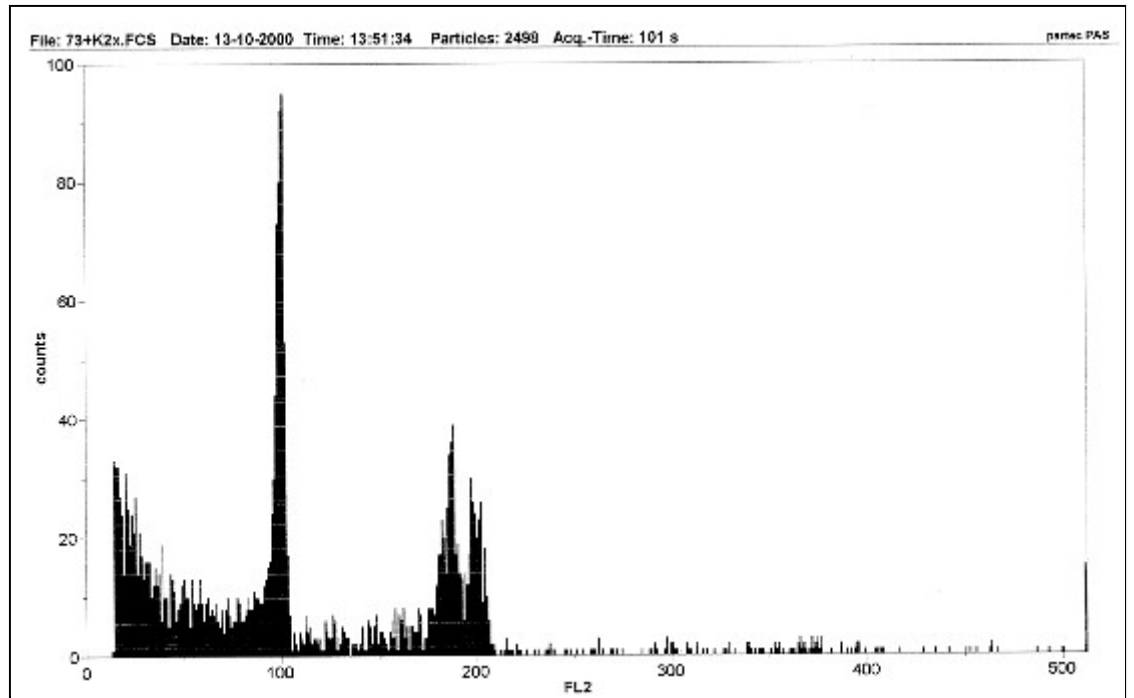
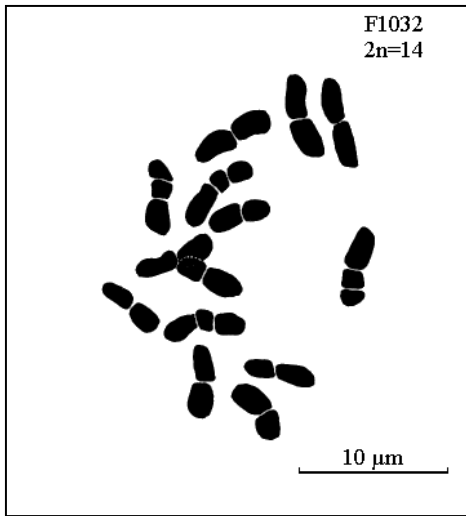

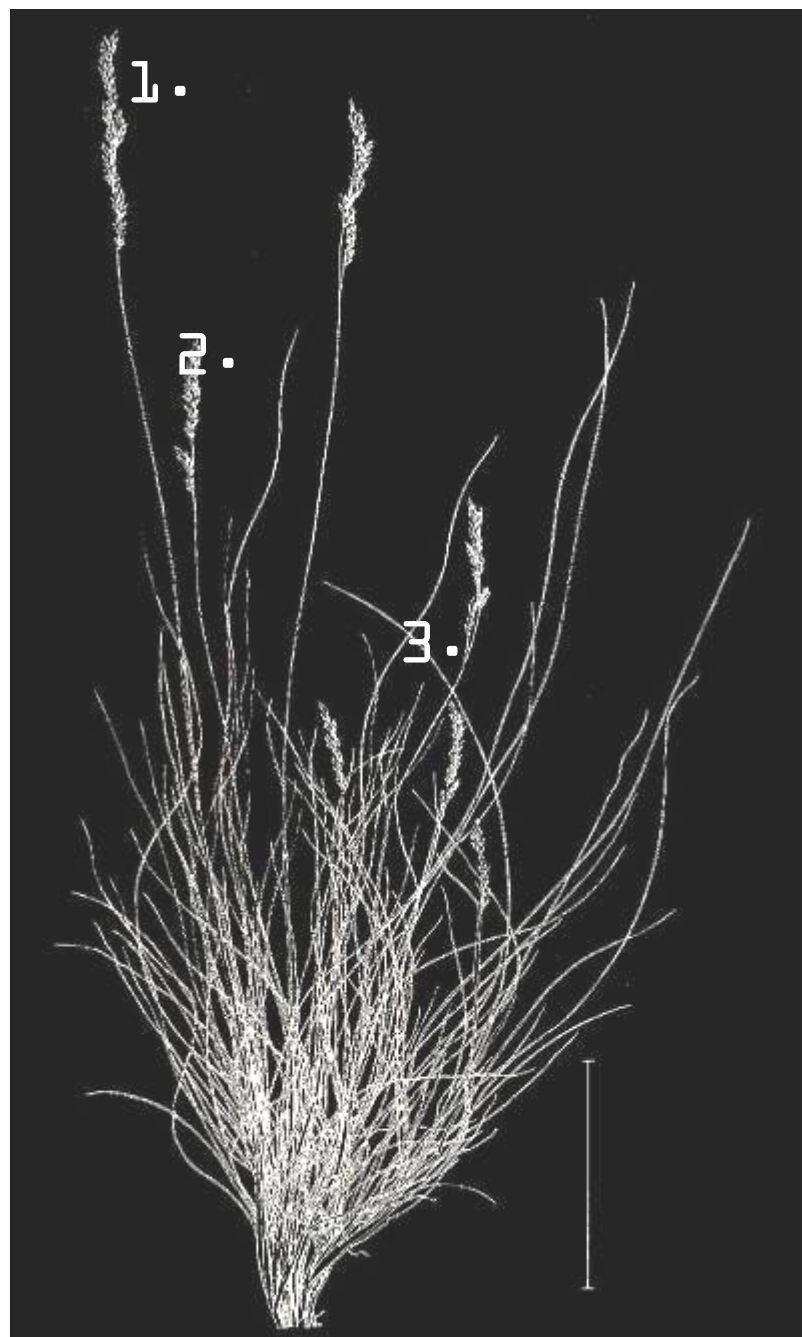
a

b

F. varia skupina

<i>F. alpestris</i>	2x
<i>F. pumila</i>	-
<i>F. varia</i>	4x,6x
<i>F. versicolor</i>	2x

F. rubra skupina

<i>F. rubra</i>	6x,8x
<i>F. trichophylla</i>	6x
<i>F. nigrescens</i>	4x
<i>F. hetromala</i>	4-8x
<i>F. heterophylla</i>	4x

F. ovina skupina

<i>F. ovina</i>	2x,4x
<i>F. filiformis</i>	2x
<i>F. supina</i>	2,4,5x
<i>F. eggleri</i>	2x,4x
<i>F. curvula</i>	8x
<i>F. vivipara</i>	4x

F. halleri skupina

<i>F. stenantha</i>	2x
<i>F. pseudodura</i>	6x
<i>F. interscedens</i>	4x
<i>F. rupicaprina</i>	2x
<i>F. alpina</i>	2x

F. valesiaca sk.

<i>F. valesiaca</i>	2x
<i>F. pseudovina</i>	2x-
<i>F. pseudodalmatica</i>	4x
<i>F. dalmatica</i>	4x
<i>F. rupicola</i>	6x

F. pallens skupina

<i>F. pallens</i>	2x,4x
<i>F. psammophila</i>	2x
<i>F. vaginata</i>	2x
<i>F. polesica</i>	2x

F. violacea skupina

<i>F. picturata</i>	2x
<i>F. violacea</i>	2x
<i>F. puccinellii</i>	6x
<i>F. nitida</i>	2x
<i>F. melanopsis</i>	6x

F. brevipila skupina

<i>F. stricta</i>	6x,8x
<i>F. brevipila</i>	6x
<i>F. wagneri</i>	4x

F. amethystina sk.

<i>F. amethystina</i>	4x
<i>F. tatrae</i>	2x
<i>F. norica</i>	2-6x

<i>F. carpatica</i>	2x
---------------------	----

Druhy střední evropy

F. varia skupina

F. versicolor 2x

F. rubra skupina

F. rubra 6x,8x

F. trichophylla 6x

F. nigrescens 4x

F. hetromala 4-8x

F. heterophylla 4x

F. ovina skupina

F. ovina 2x,4x

F. filiformis 2x

F. supina 2,4,5x

F. halleri skupina

F. alpina 2x

F. valesiaca sk.

F. valesiaca 2x

F. pseudovina 2x-

F. pseudodalmatica 4x

F. rupicola 6x

F. pallens skupina

F. pallens 2x,4x

F. psammophila 2x

F. vaginata 2x

F. violacea skupina

F. picturata 2x

F. brevipila skupina

F. brevipila 6x

F. wagneri 4x

F. amethystina sk.

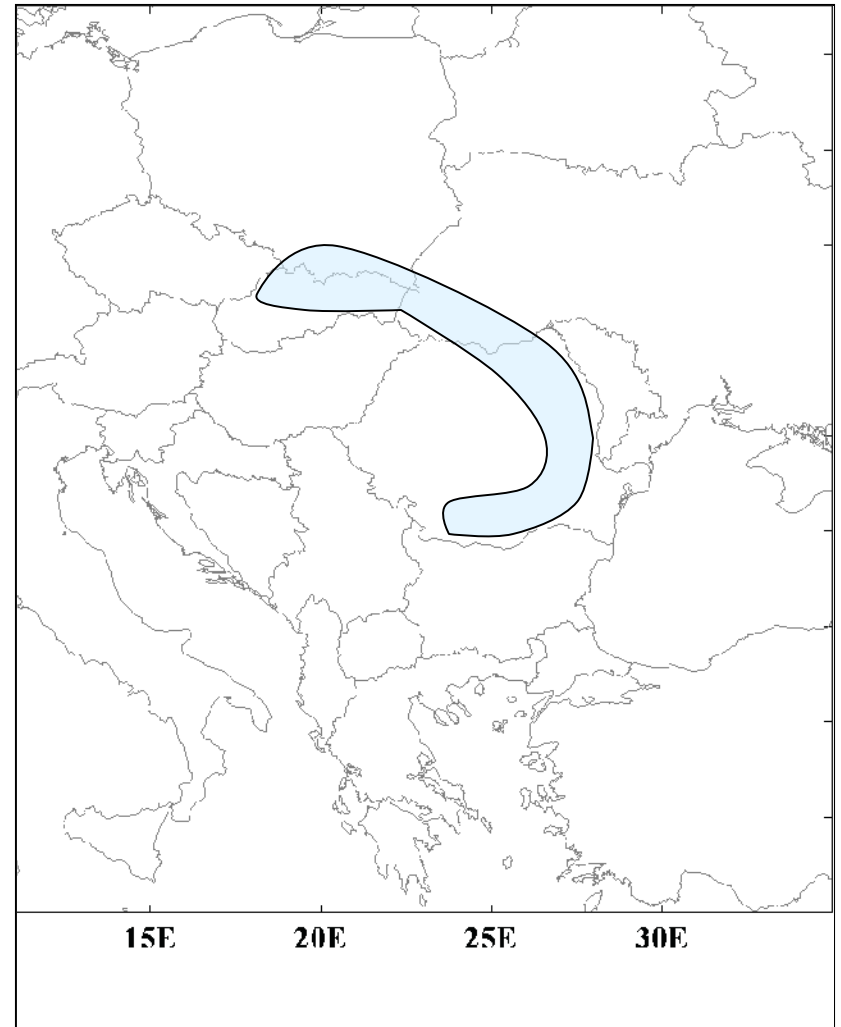
F. amethystina 4x

F. tatrae 2x

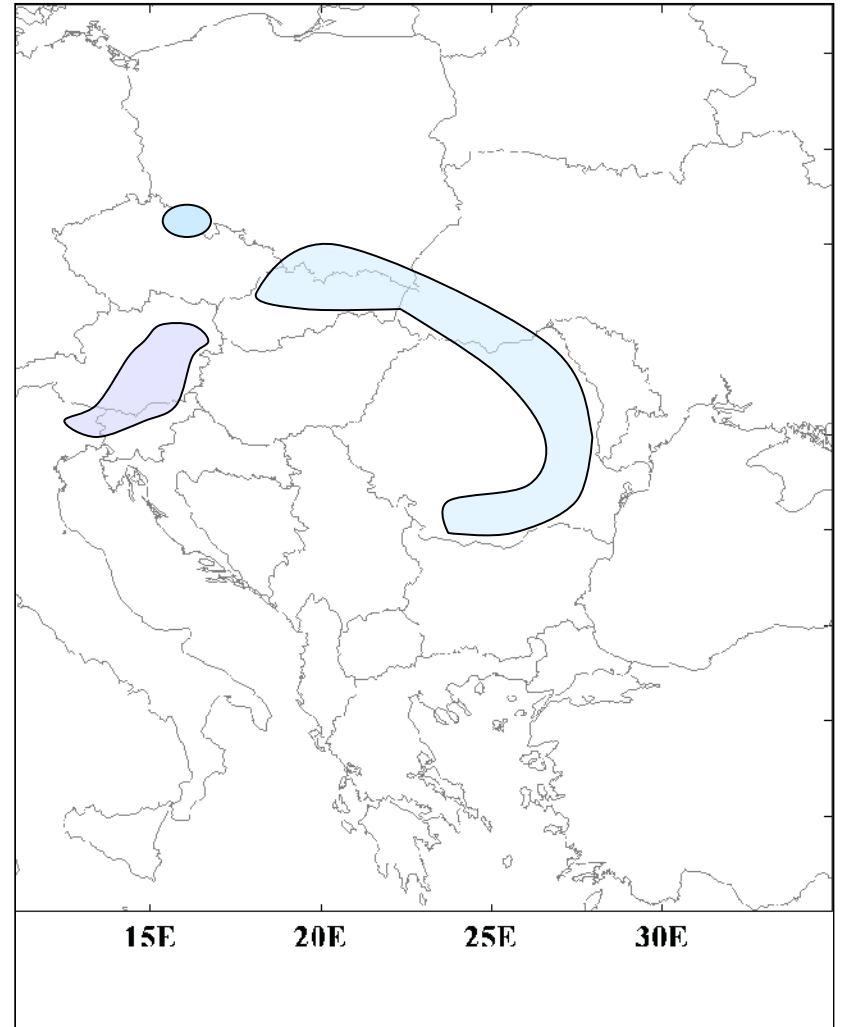
F. carpatica 2x

 Festuca carpatica

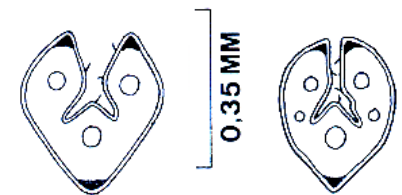

 Festuca versicolor

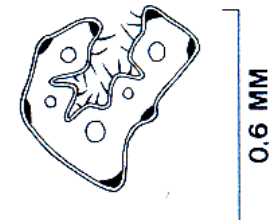
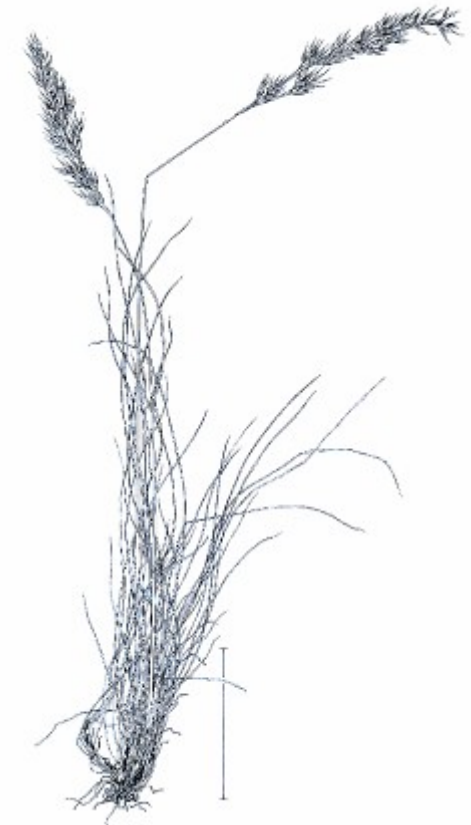

 Festuca alpina

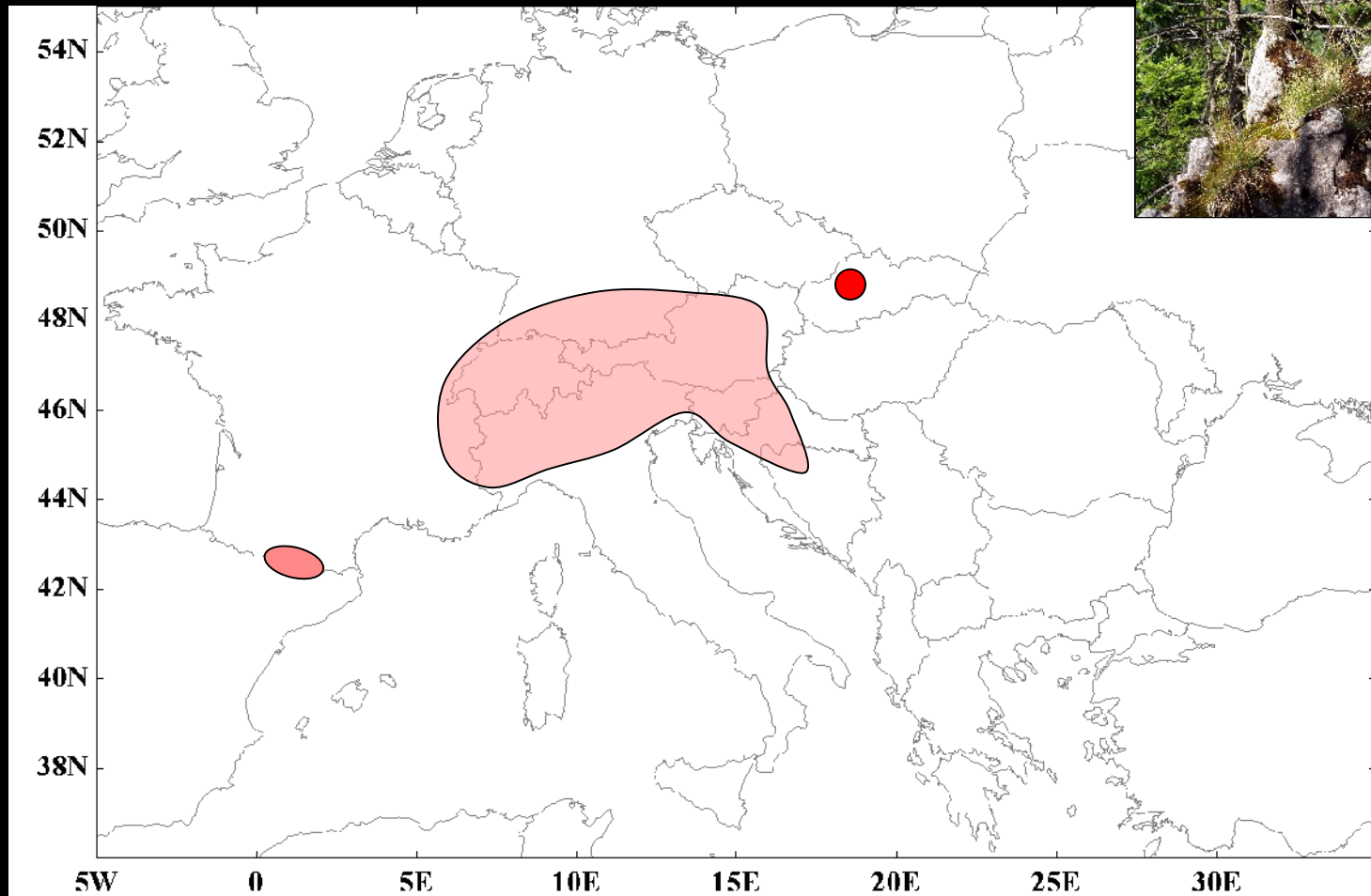

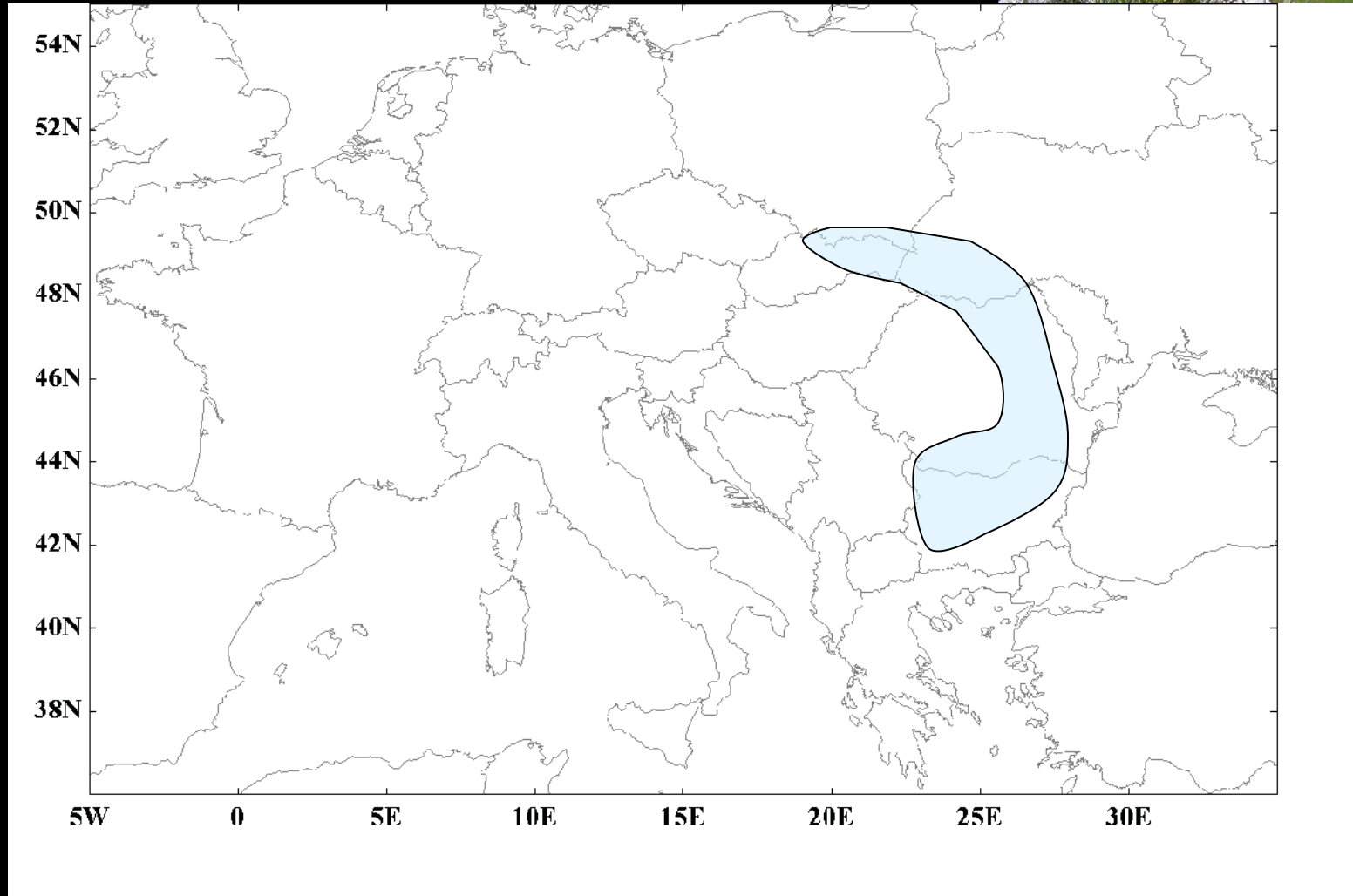
 Festuca picturata

 Festuca alpina

 Festuca picturata

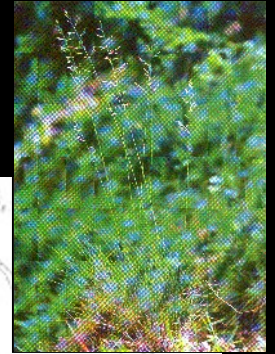

 Festuca amethystina

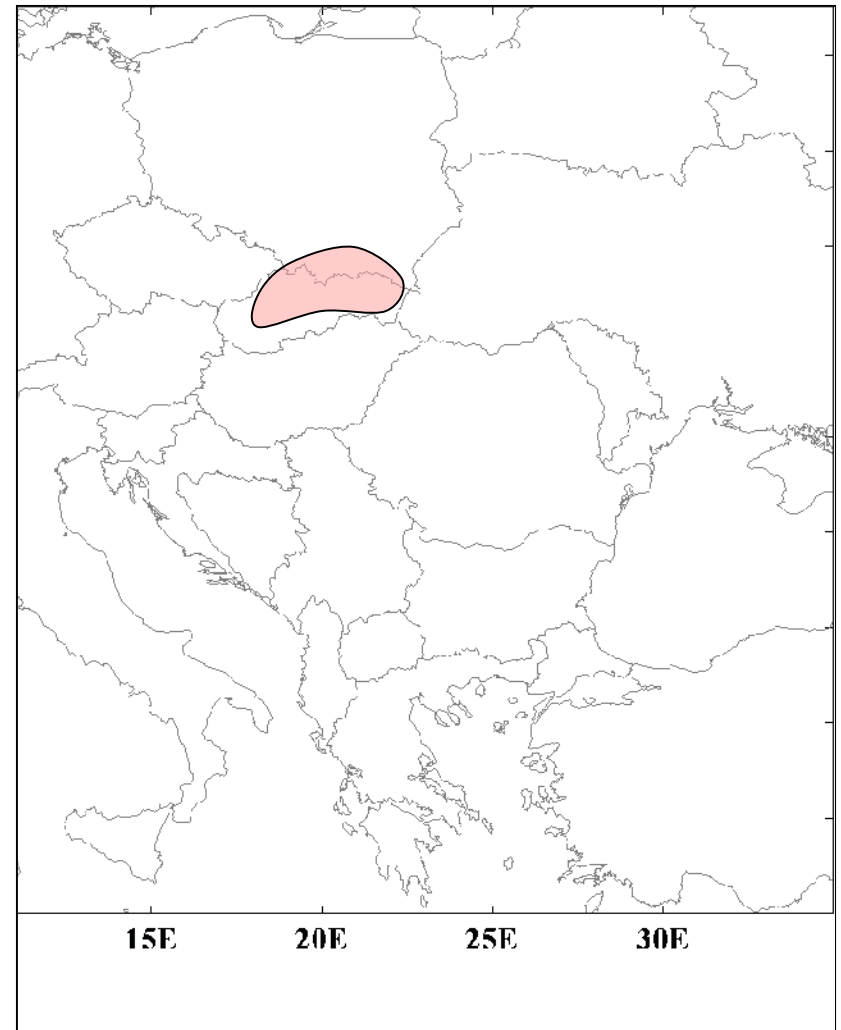

 Festuca amethystina

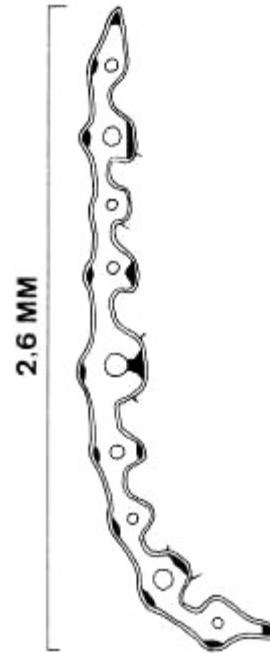

 Festuca tatrae

 Festuca heterophylla

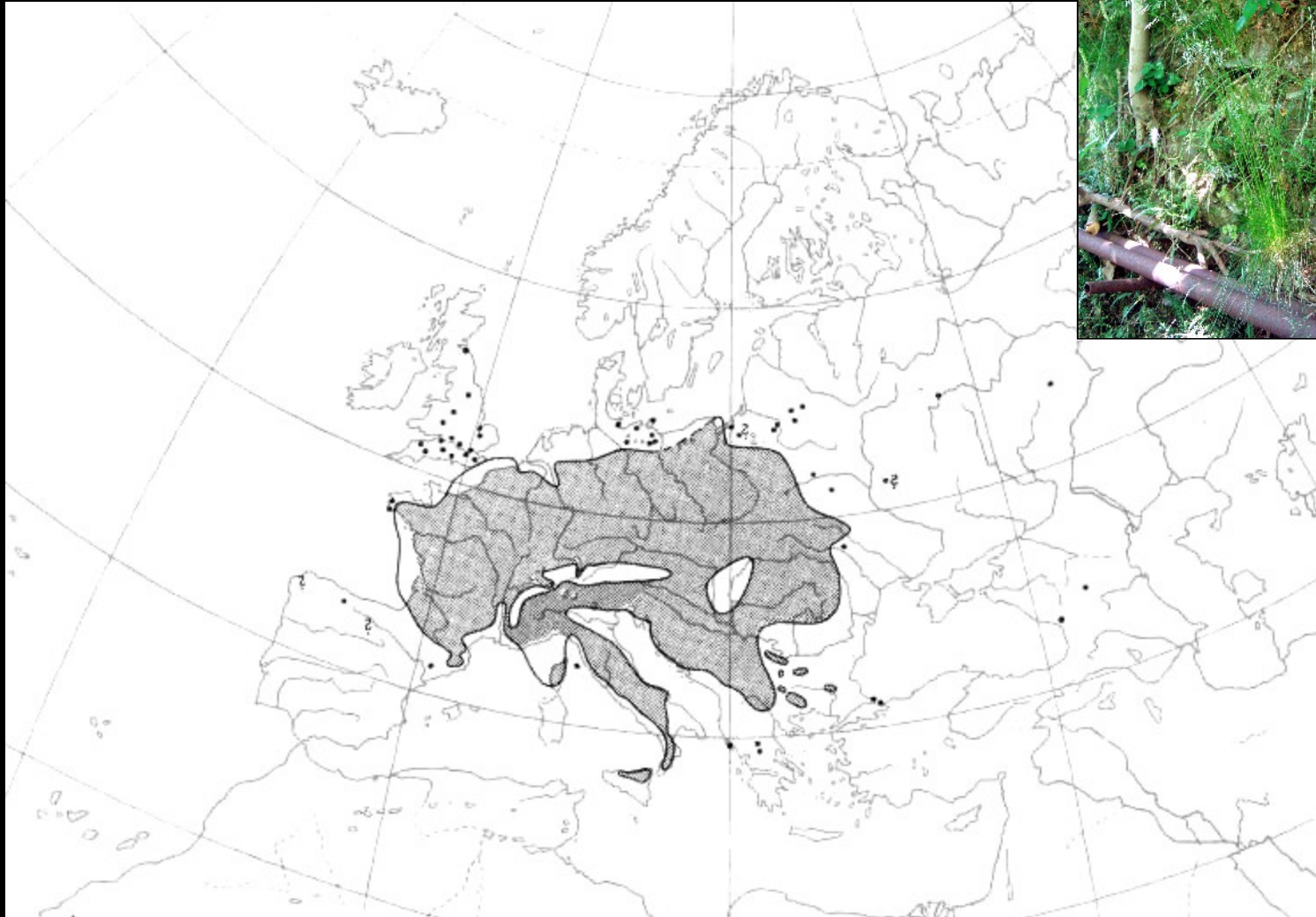

RUBROIDI

 Festuca heterophylla

✚ *Festuca heteromalla* (diffusa)

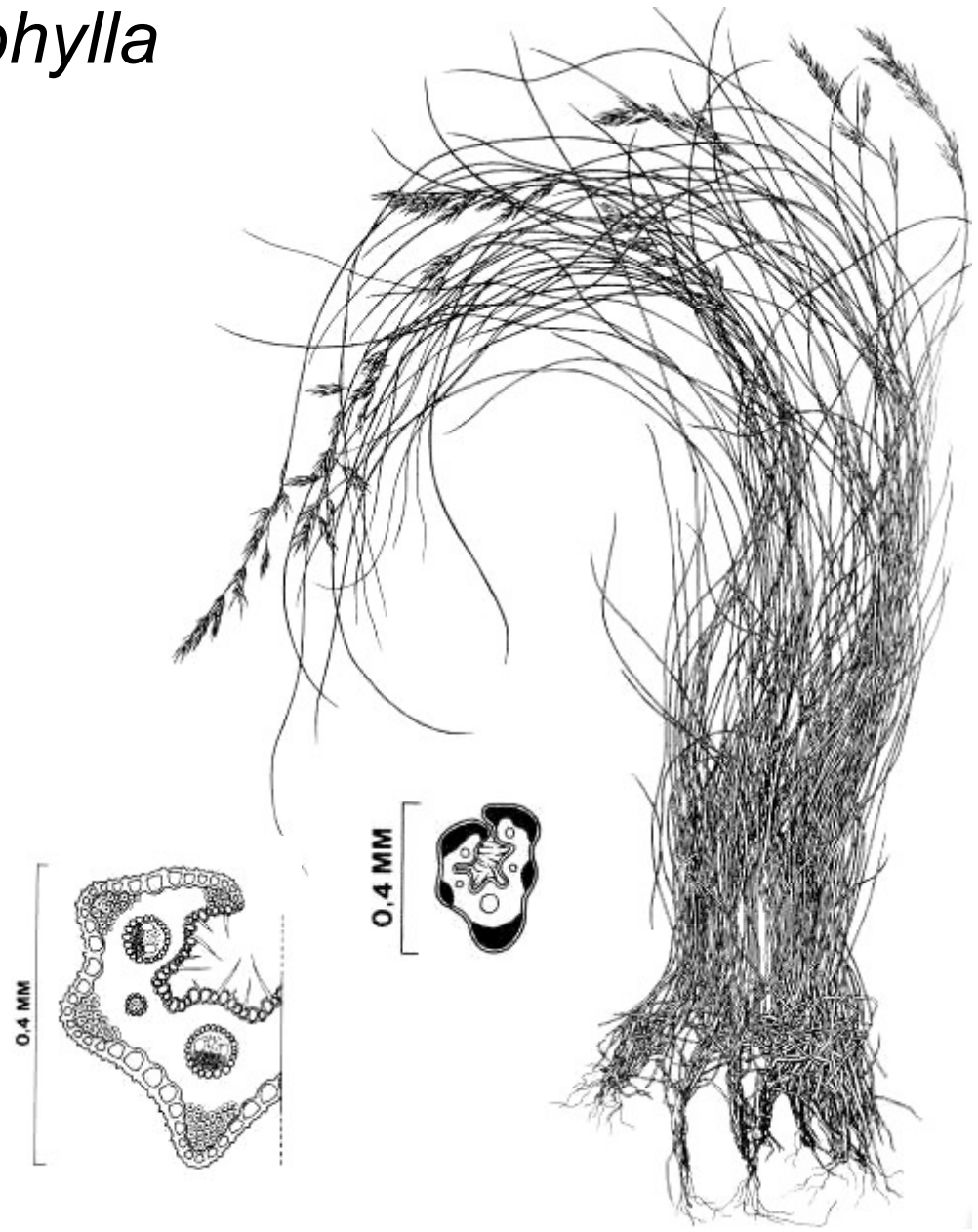

 Festuca nigrescens

 Festuca trichophylla

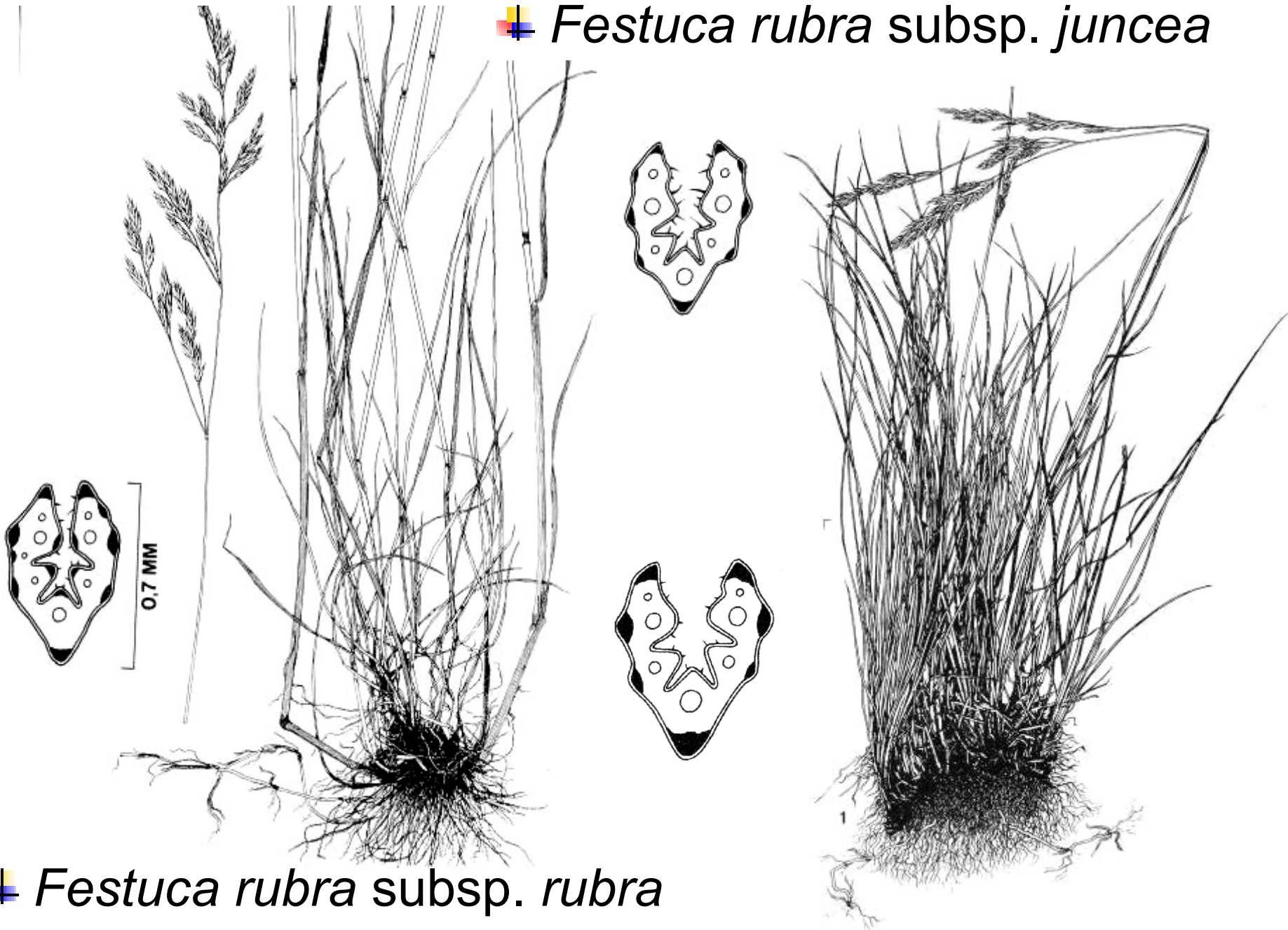

 Festuca rubra

 Festuca rubra subsp. *juncea*

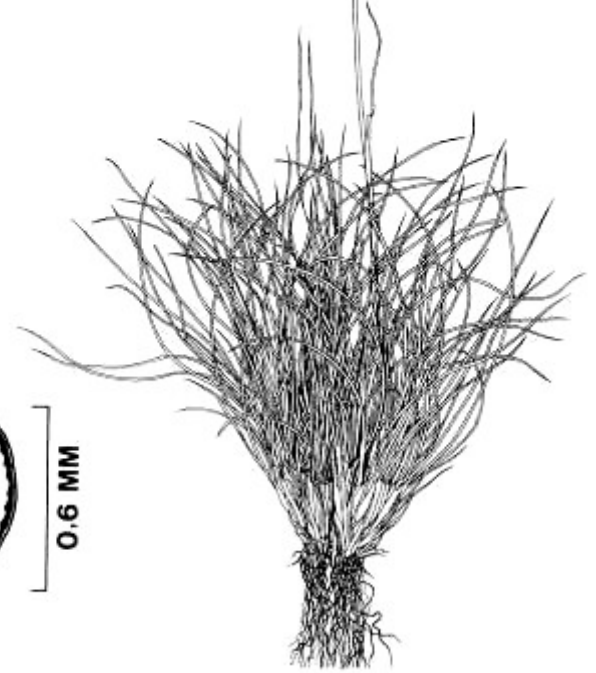
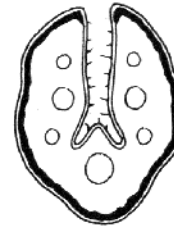

 Festuca rubra subsp. *rubra*

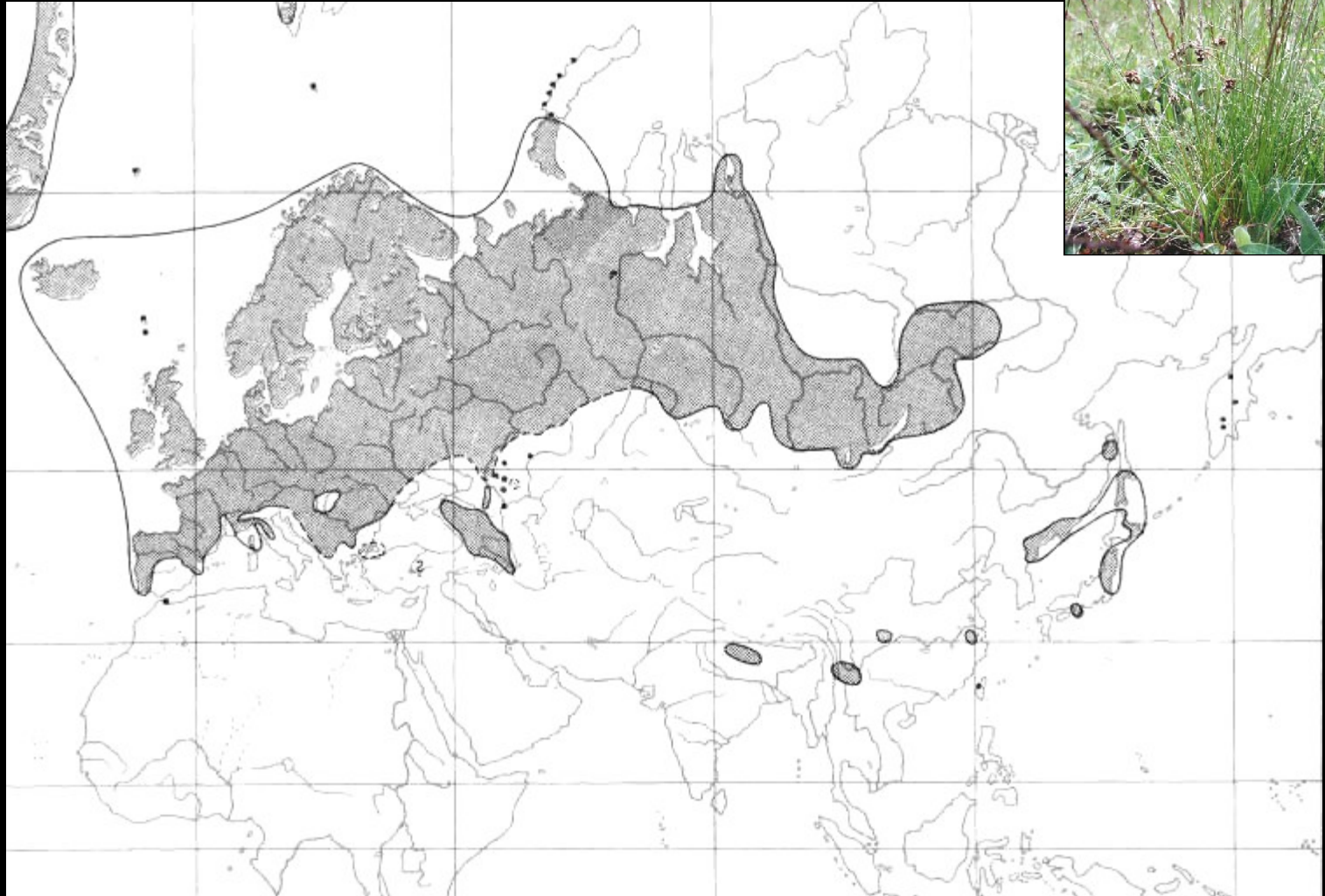
+ OVINOIDI

 Festuca ovina

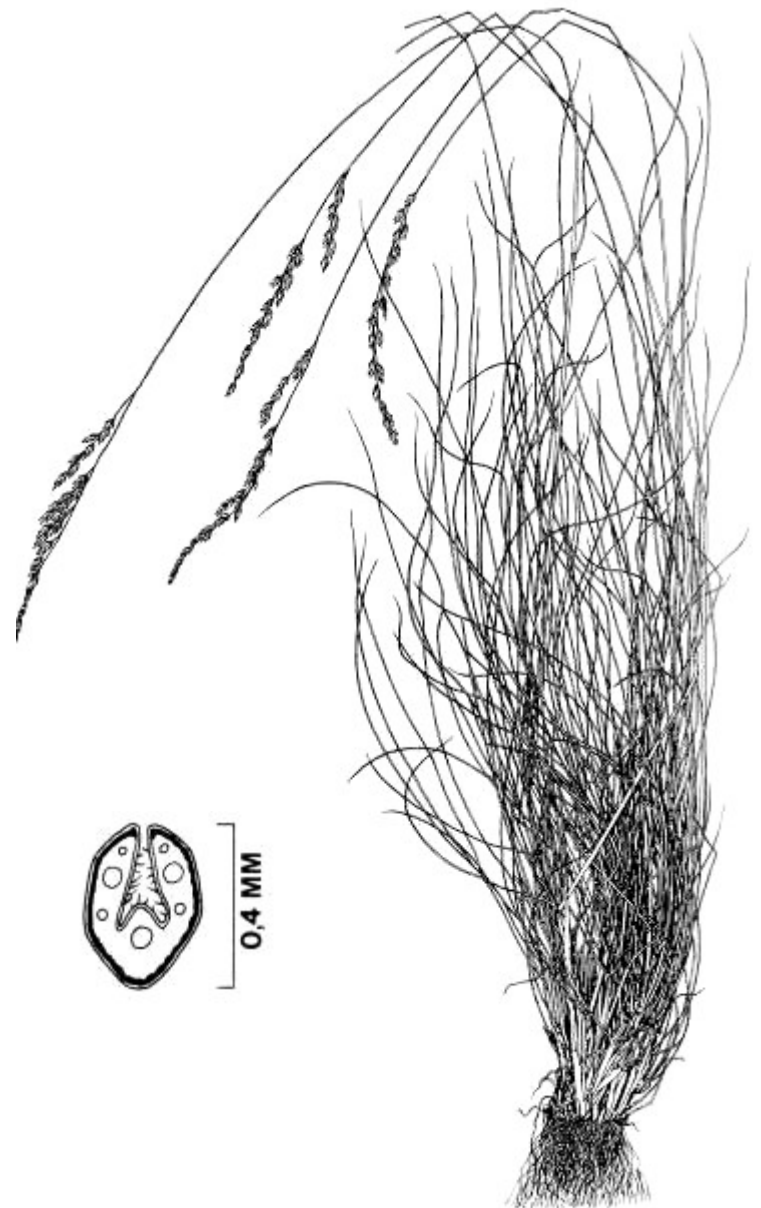

 Festuca ovina

 Festuca filiformis

 Festuca filiformis

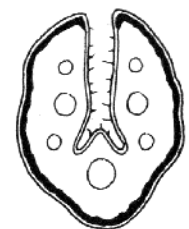

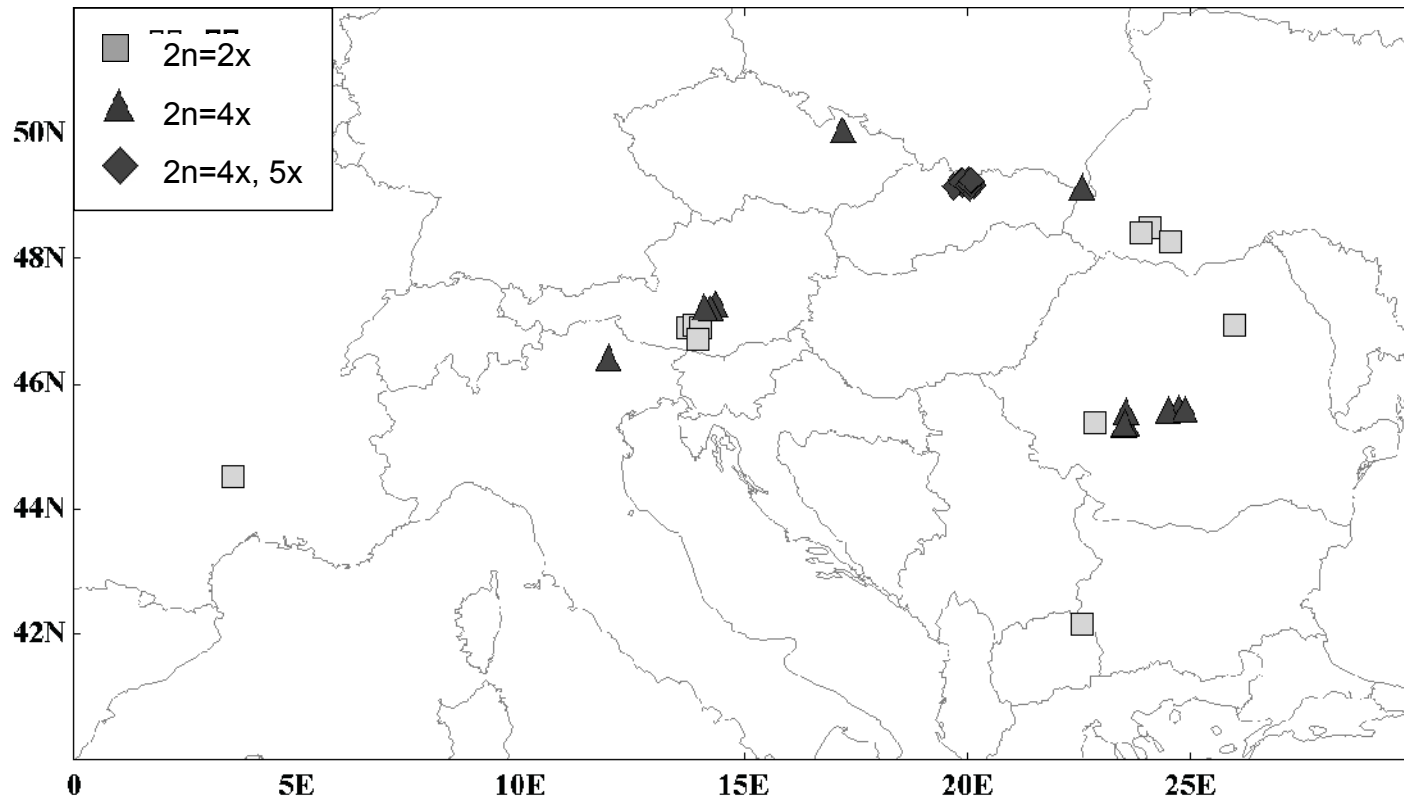
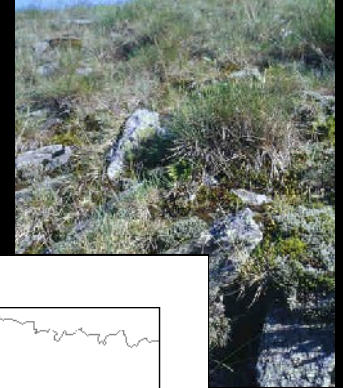
 Festuca supina

0.6 MM

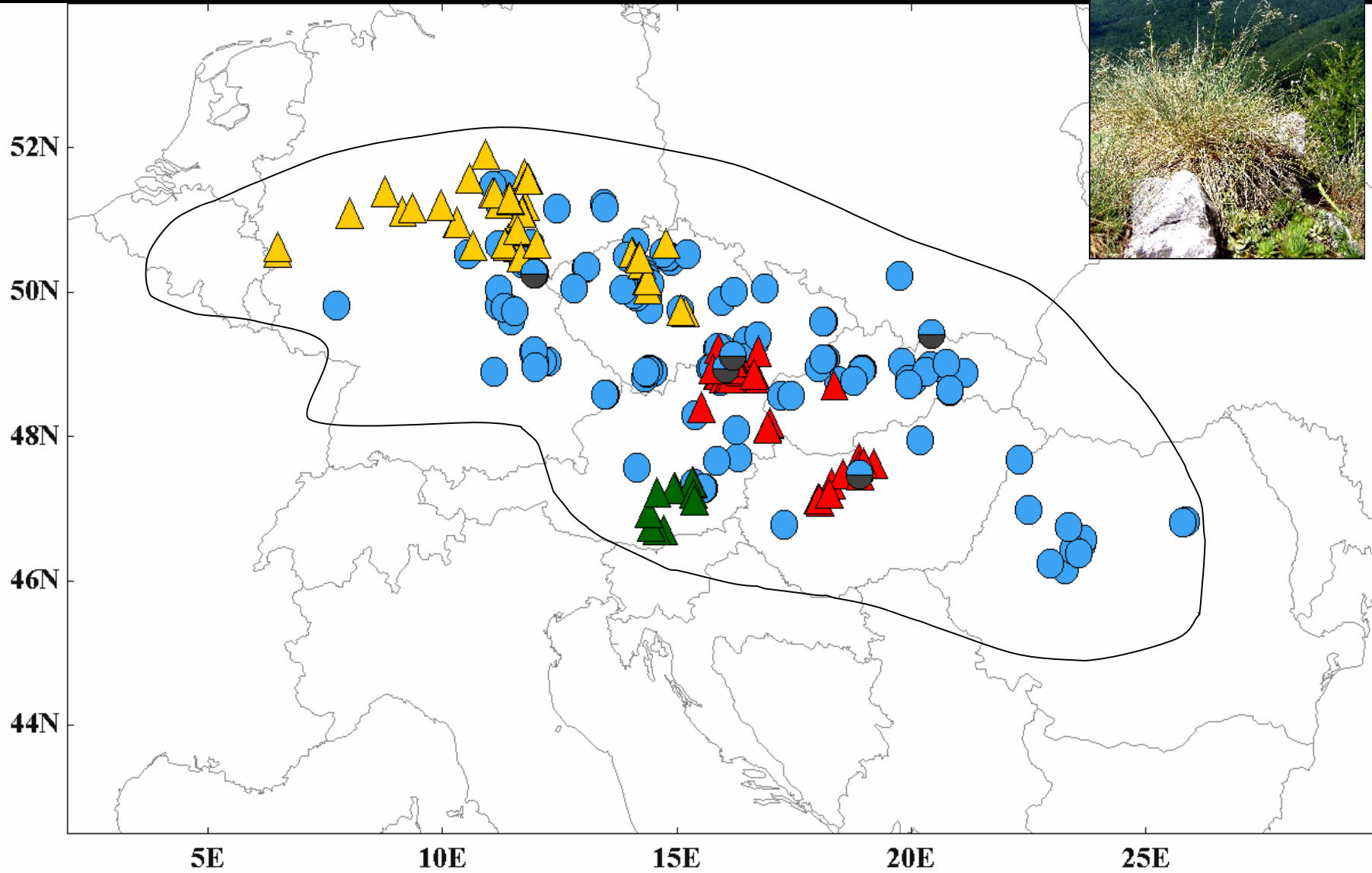
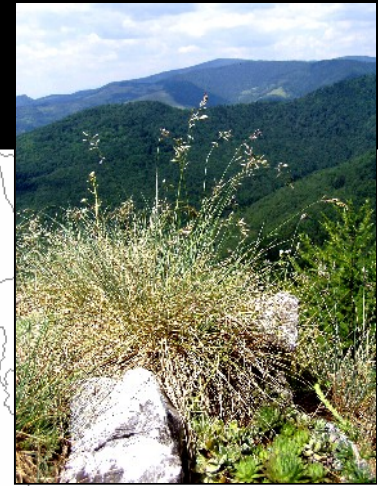

 Festuca supina

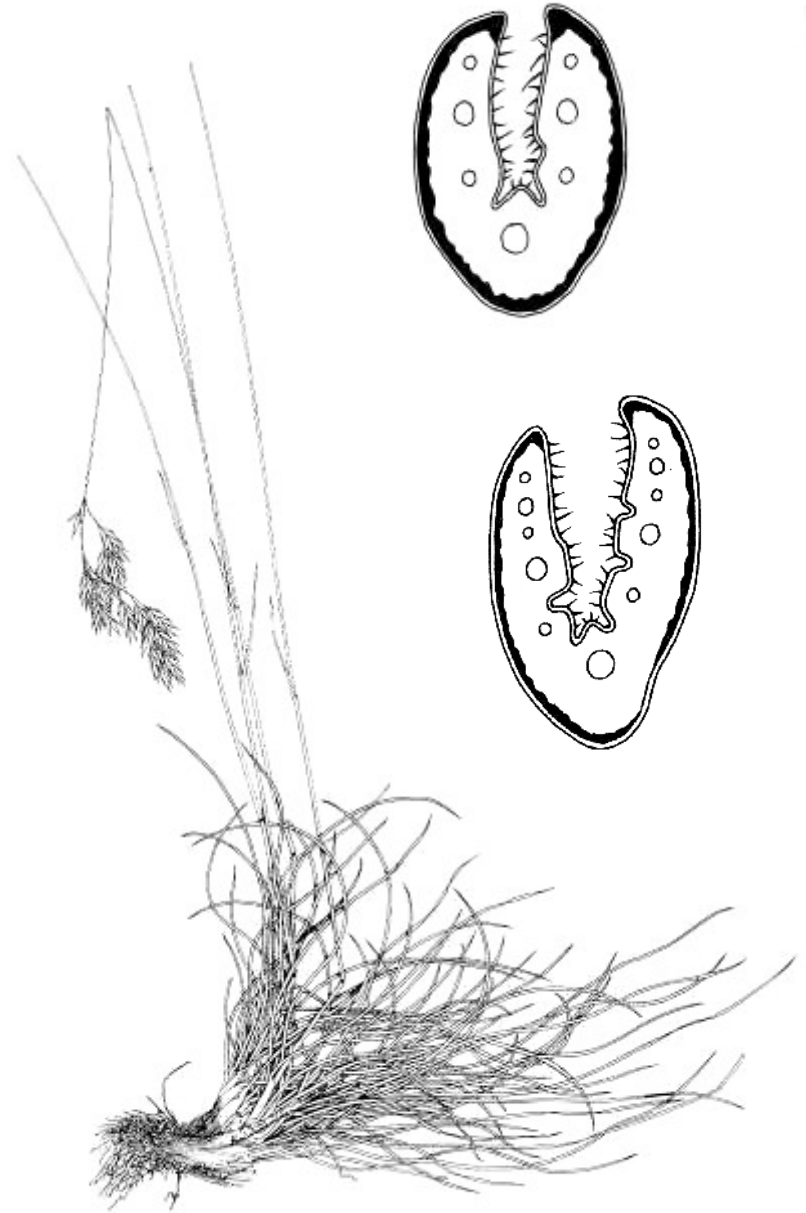

 Festuca pallens s.l.

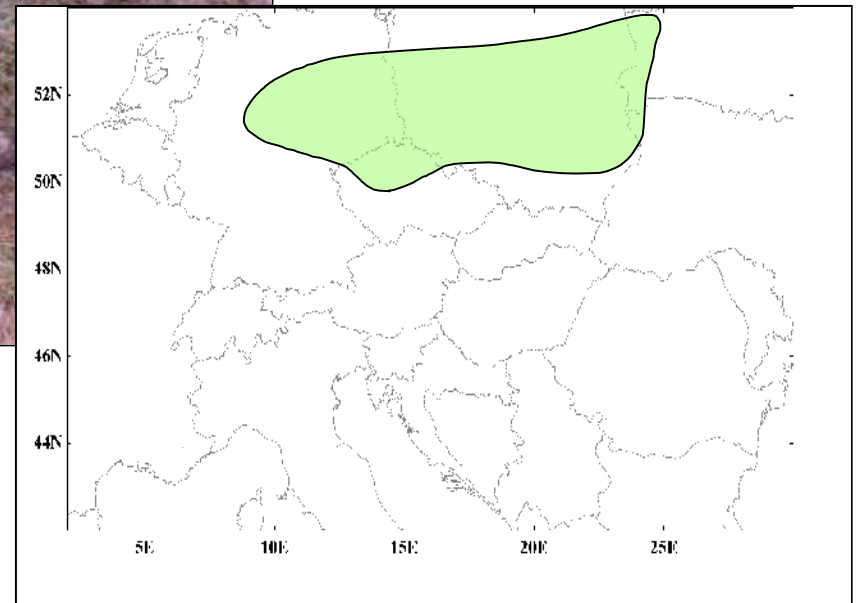

 Festuca pallens

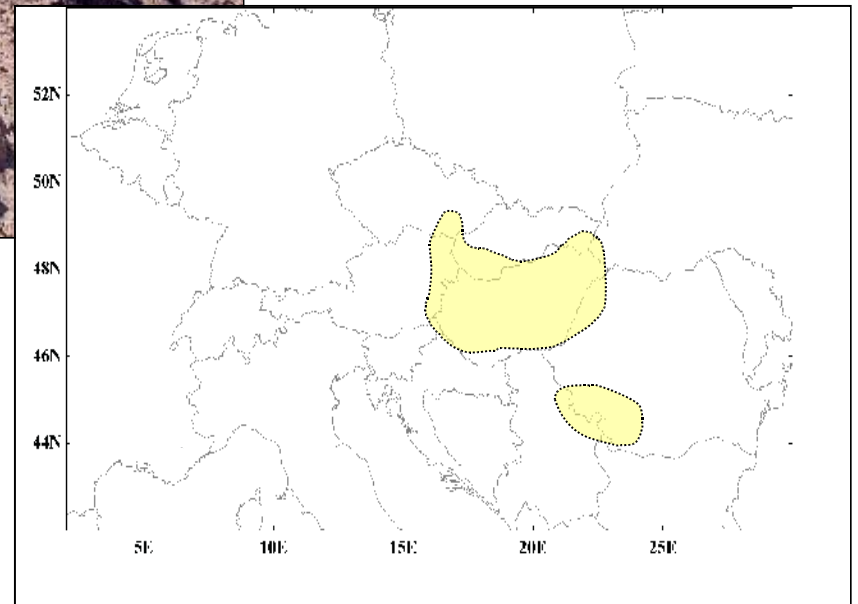

 Festuca psammophila

 Festuca vaginata

Classified Group Membership		Predicted Group Membership			
		wv	vd+ps	pal	sc
wv		88.2	11.8	0.0	0.0
vd+psam		2.0	94.1	3.9	0.0
pal		0.0	0.6	87.6	6.7
sc		0.0	0.0	10.1	89.9

A [$-4,204 + 1,319 \cdot (\text{délka osin druhé pluchy}) + 1,231 \cdot (\text{délka pluch}) - 0,190 \cdot (\text{maximální délka laty}) - 0,08 \cdot (\text{maximální délka nejvyšší stébelné pochvy})$]

výraz A je záporný.....B (psamofilní taxony)

výraz A je kladný.....C (saxikolní taxony)

B [$1,871 + 0,456 \cdot (\text{maximální délka laty}) - 2,038 \cdot (\text{délka pluch})$]

výraz B je kladný.....***F. vaginata subsp. vaginata***

výraz B je záporný.....skupina ***F. psammophila***

C [$1,741 + 0,729 \cdot (\text{maximální drsnost listů}) - 0,356 \cdot (\text{střední počet cévních svazků}) + 0,01326 \cdot (\% \text{ listů s přerušeným sklerenchymatickým prstencem})$]

výraz C je kladný.....skupina **tetraploidní *F. pallens***

výraz C je záporný.....skupina **diploidní *F. pallens***

Determinace českých taxonů

skály

***F. pallens* (2x)**

listy na hřbetě hladké
sklerenchym jen ojediněle nepřerušovaný
lata před rozkvětem nící

***F. csikhegyensis* (4x)**

alespoň nejmladší listy na hřbetě drsné
sklerenchym často přerušovaný
lata před rozkvětem přímá

písky

A) listy na hřbetě drsné

***F. polesica* (2x)**

***F. pseudovaginata* (4x)**

kříženci s následujícími druhy (2x, 3x, 4x)

B) listy na hřbetě úplně hladké

i) osiny 0–0,4 mm; pluchy 3,2–4,0 mm

***F. vaginata* (2x)**

ii) osiny 0,2–1,1; pluchy 3,7–4,9 mm

***F. psammophila* (2x)**

– subsp. ***psammophila***

písky v Čechách

– subsp. ***dominii***

písky na J Moravě

+ VALESIACOIDI

✚ *Festuca pulchra* (*pseudovina*)

 Festuca valesiaca

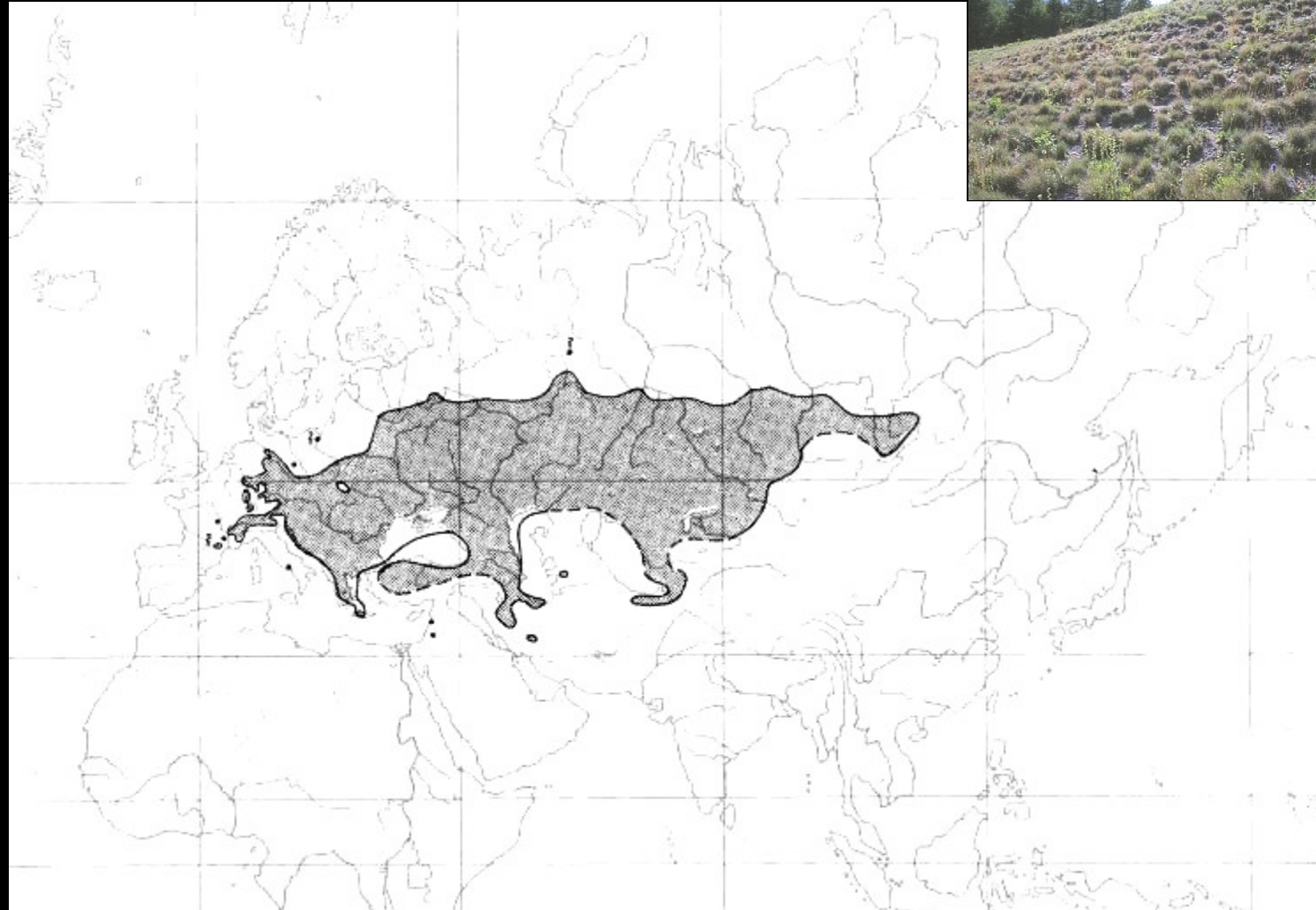

0,5 MM

 Festuca valesiaca

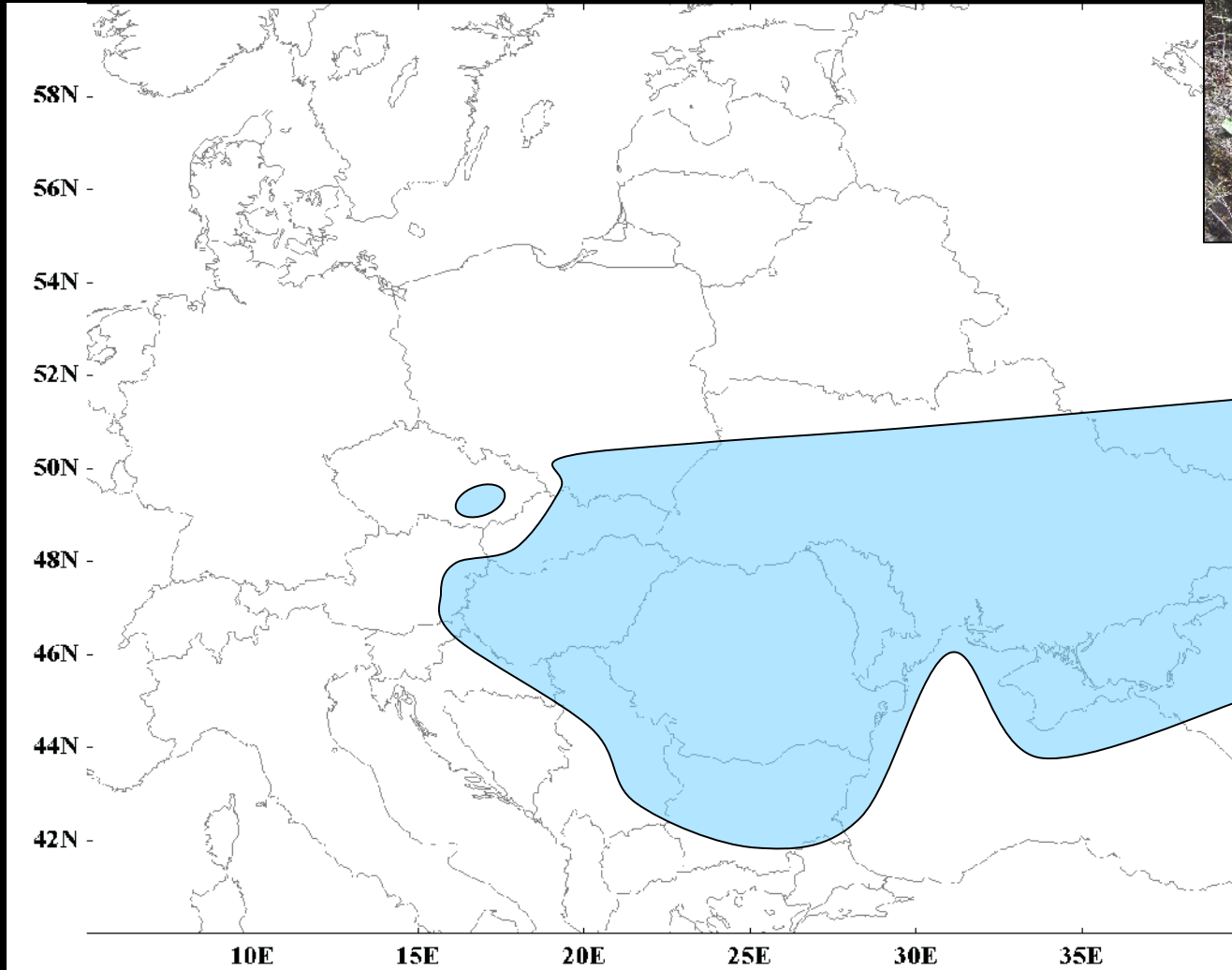

 Festuca pseudodalmatica

 Festuca pseudodalmatica

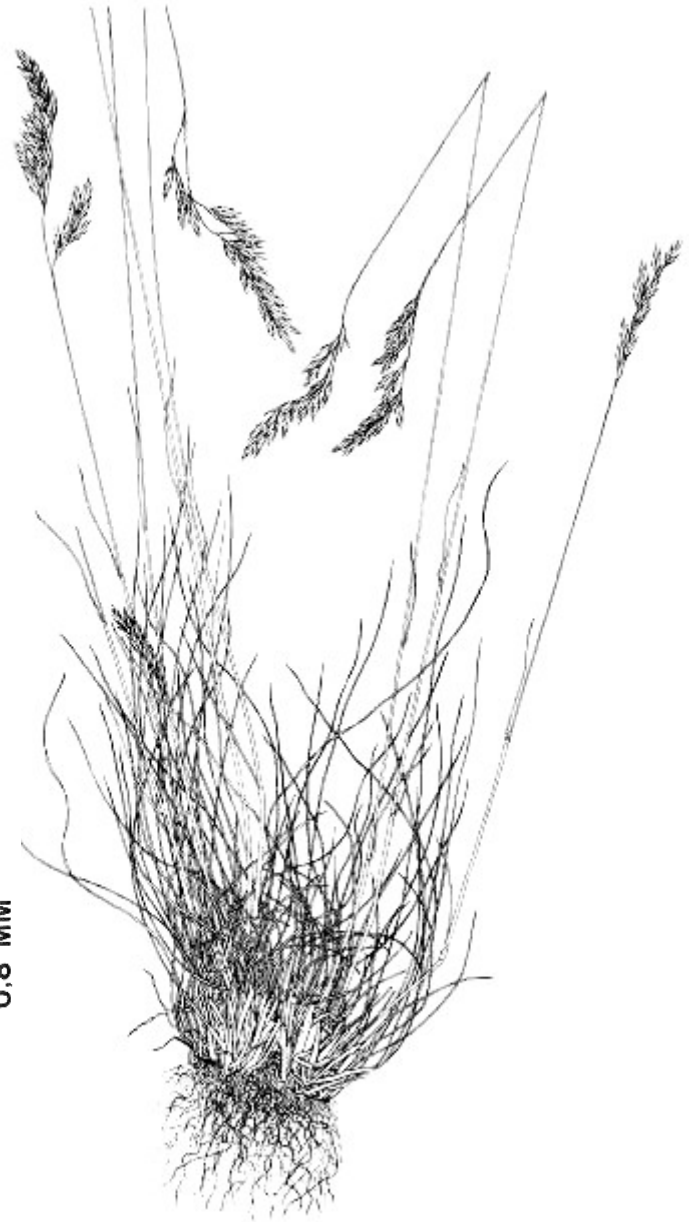

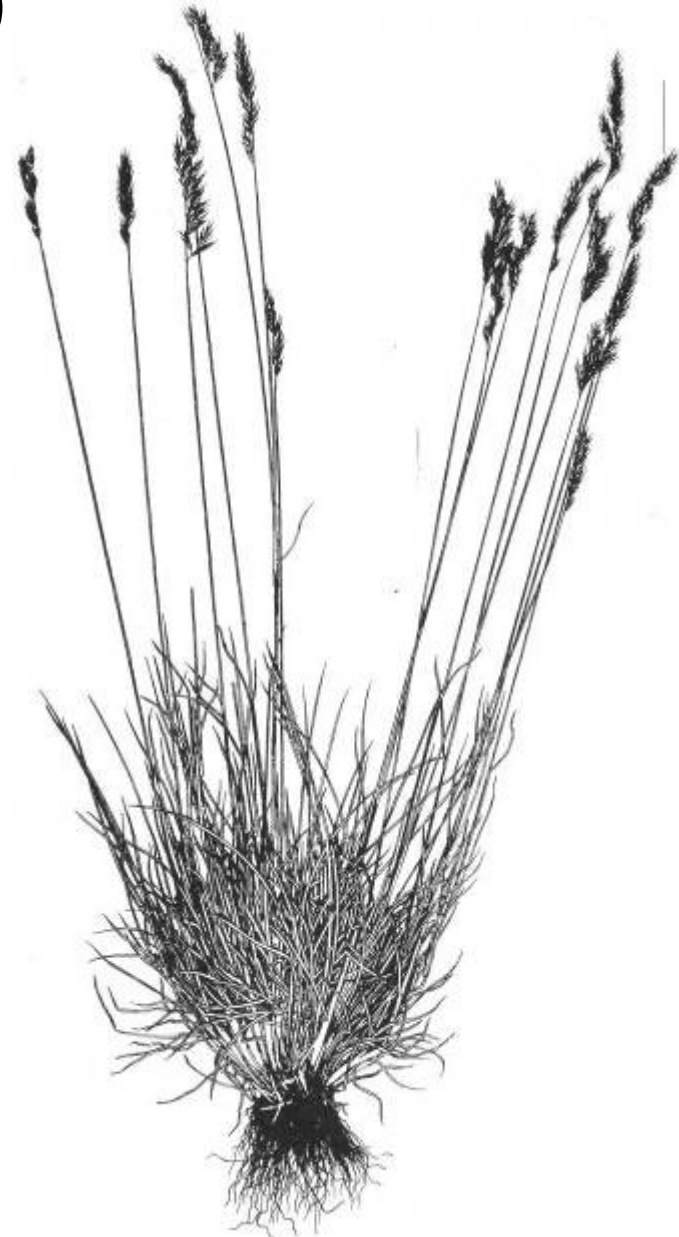
 Festuca rupicola

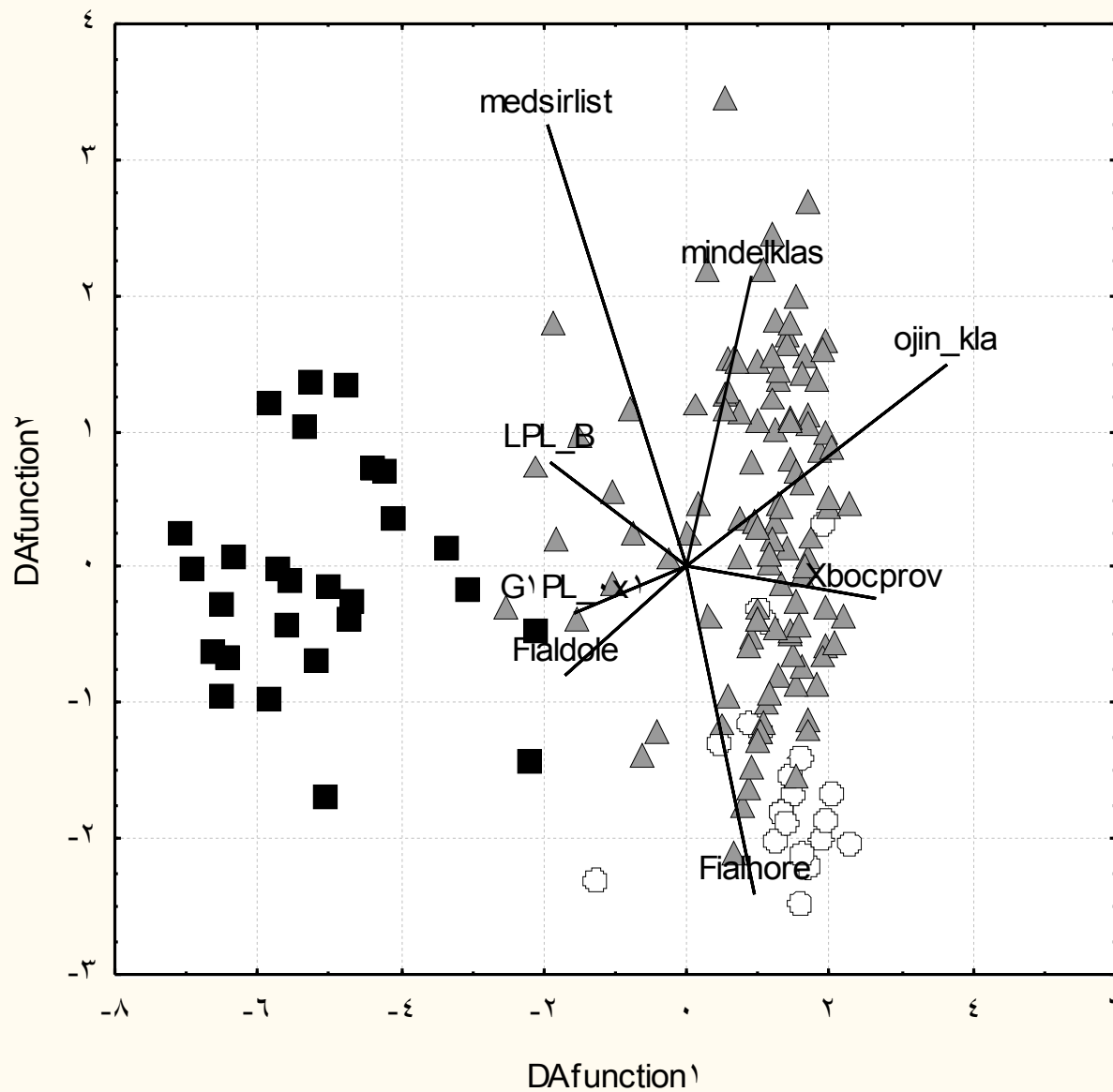
0.8 MM

 Festuca brevipila (trachyphylla)

stepw ice DA

- ◇ F. valesiaca x
- △ F. pseudodalmatica x
- F. rupicola x

Determinace českých taxonů

***F. rupicola* (6x)**

listy a kolénka neojíněná
pluchy leskle zelené
pluchy na hřbetě často dl. srstnaté
pochvy často chlupaté

listy a kolénka zpravidla ojíněná
pluchy matné, často ojíněné
pluchy na hřbetě lysé
pochvy zpravidla lysé

***F. pulchra* (2x)**

klásky (4,2-)4,5-5,5(-6,0) mm
pluchy (2,3-)2,5-3,6(-4,0)
osina obvykle kratší než 1/3 pluchy
lata malá 2-4 (-5,5) cm

klásky, pluchy, osiny a laty větší
***F. valesiaca* agg.**

***F. valesiaca* (2x)**

střední průměr listu 0,35-0,5 mm klásky
(5,5-)5,8-7,1(-7,6) mm
pluchy 3,4-4,9(-5,2)

***F. pseudodalmatica* (4x)**

střední průměr listu 0,4-0,7 mm
klásky (5,7-)6,2-8,3(-8,6) mm
pluchy (3,6-)4,1-5,7(-6,0)

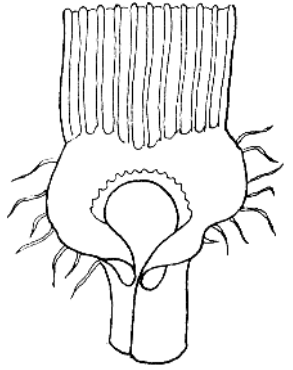
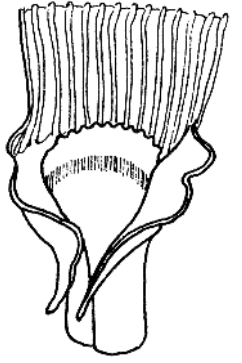
✚ ŠIROKOLISTÉ

subg. SCHENODORUS

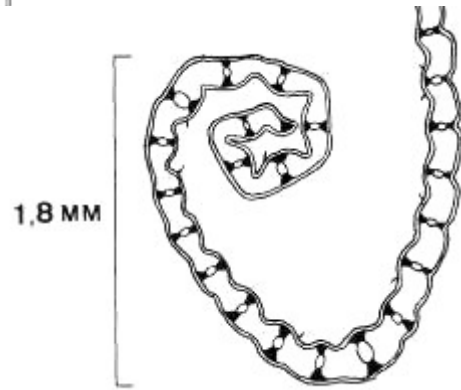
subg. DRYMANTHELE

skupina	druh	osiny	bezčepelné pochvy	jazyč ek	ouška	brvitá oška	brvité ústí pochev	Σn
Schenodorus	gigantea	++	-	-	++	-	-	εϒ
Schenodorus	pratensis	±	-	-	+	-	-	1ε, 28
Schenodorus	arundinacea	±	-	-	+	+	+	εϒ(28)
Drymanthele	altissima	-	++	+	-	-	-	1ε
Drymanthele	drymeia	-	+	+	-	-	+	1ε

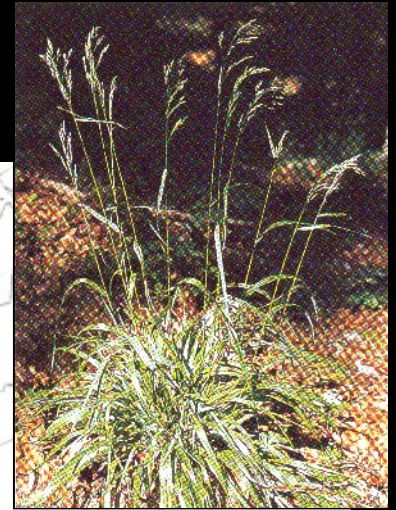

 Festuca altissima

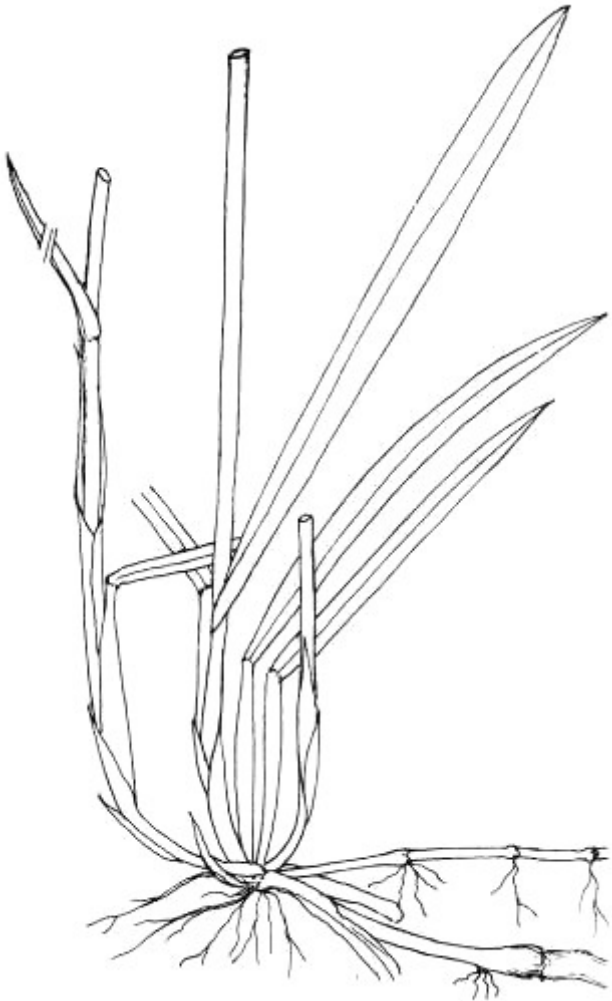

 Festuca altissima

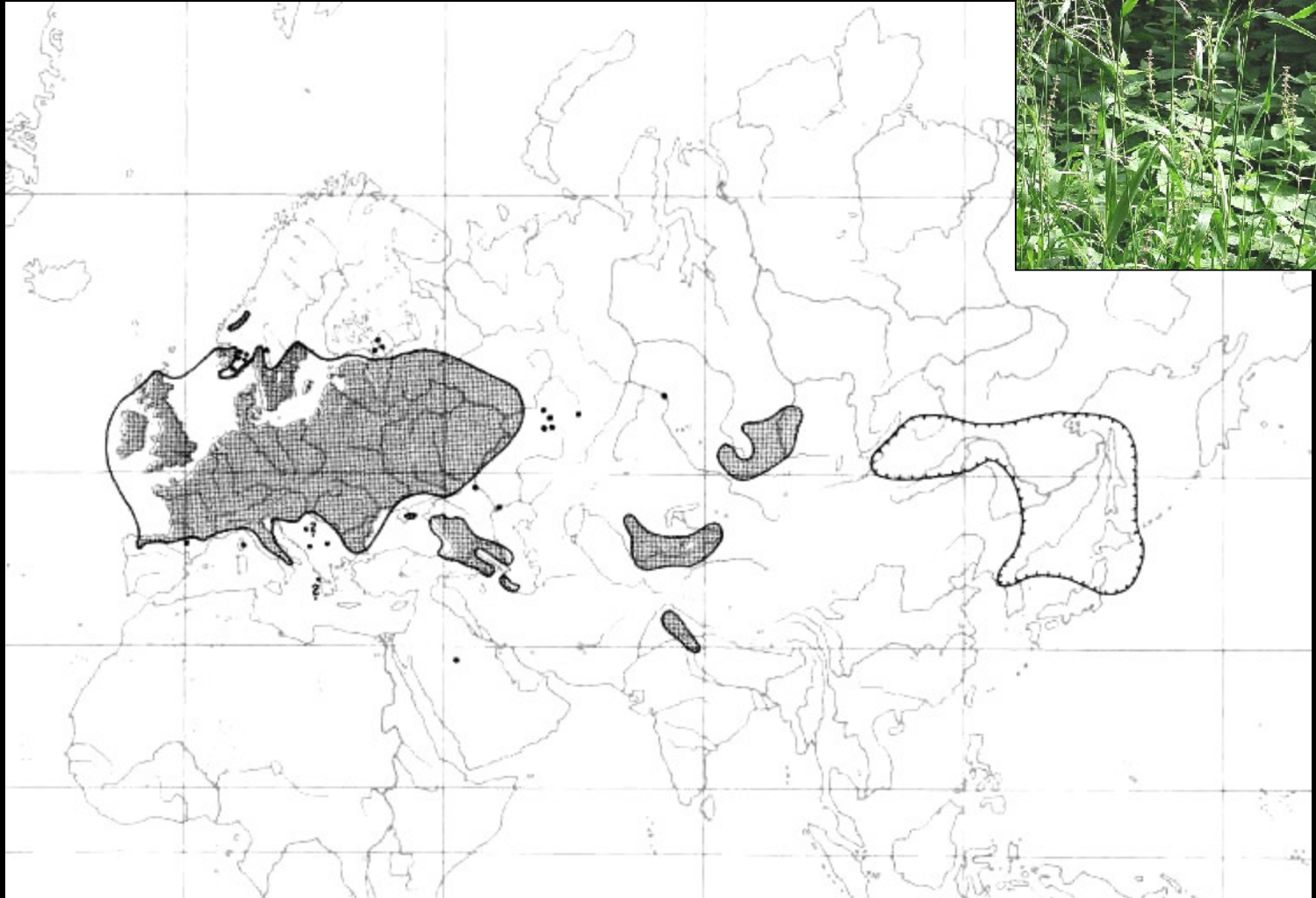
 Festuca drymeia

 Festuca gigantea

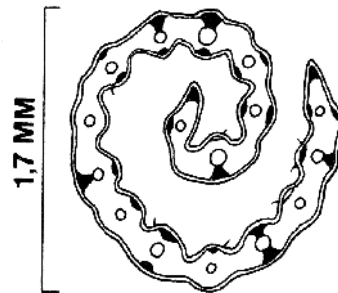
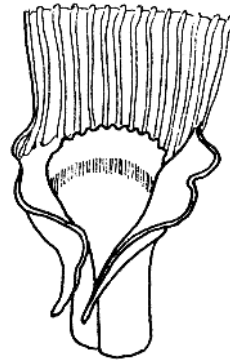

 Festuca gigantea

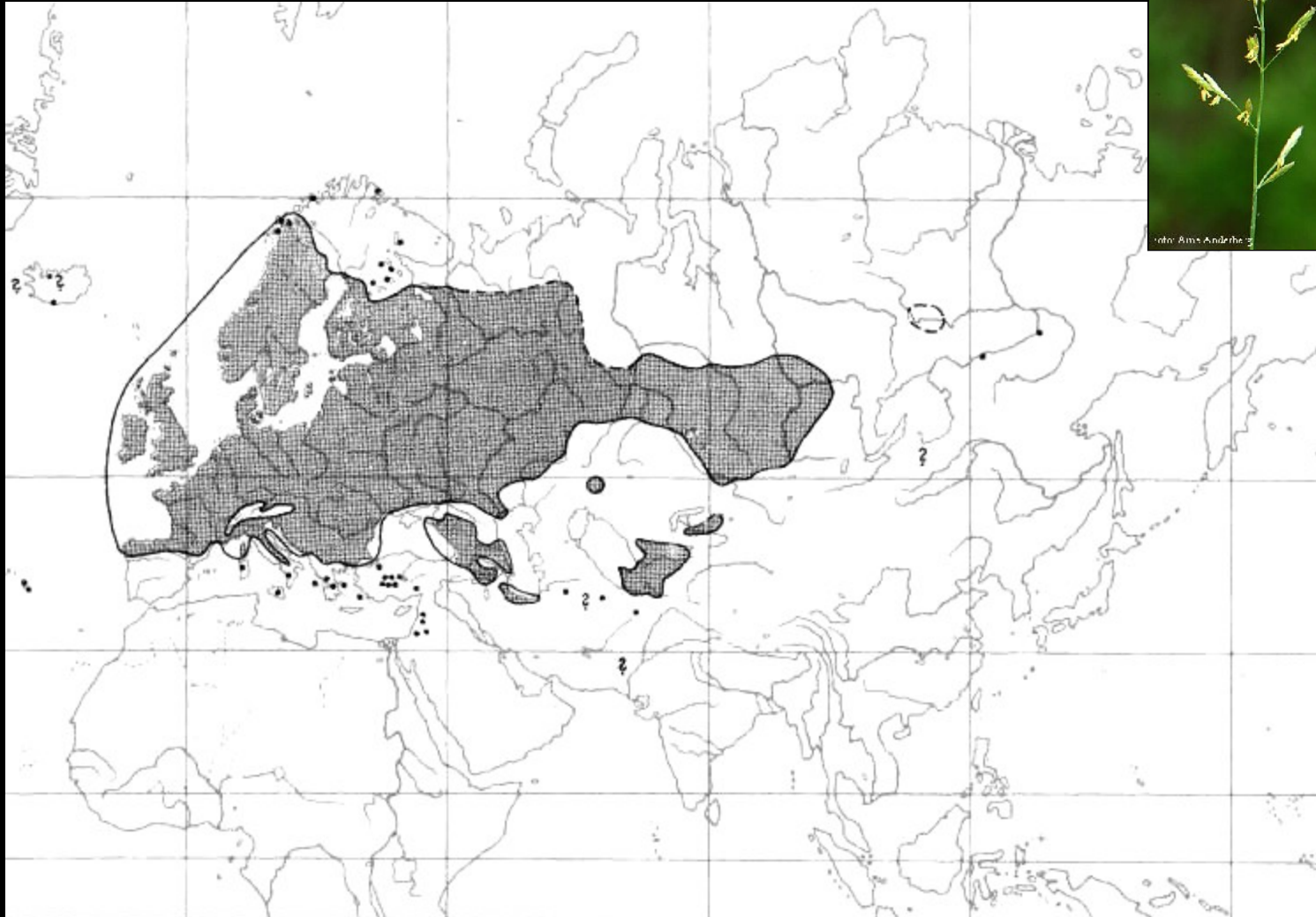

Festuca pratensis

 Festuca pratensis

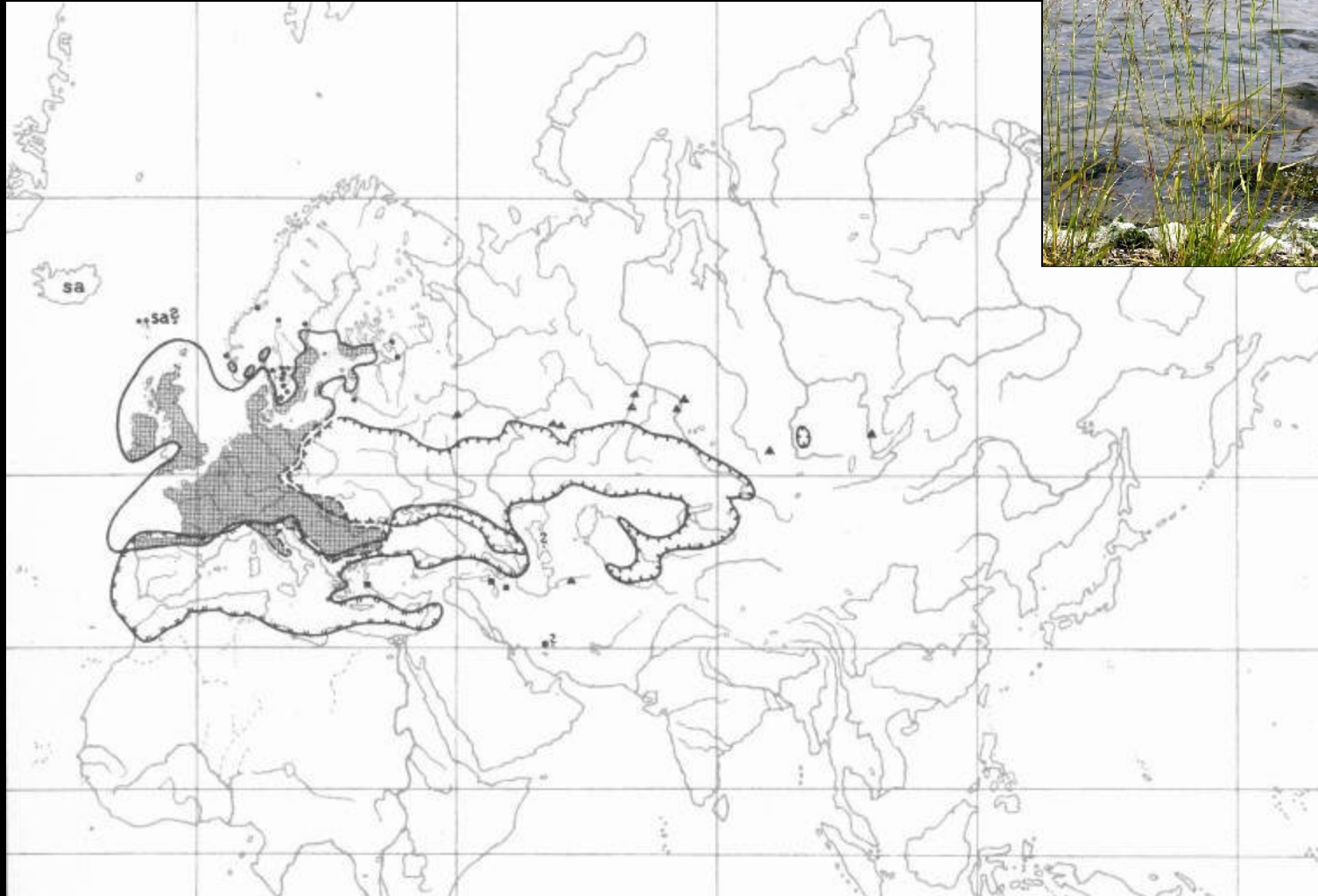

 Festuca arundinacea

 Festuca arundinacea

Použité obrázky:

Perovky:

Portal R. (1999): *Festuca de France*. – L' Imprimerie Jeanne–d'Arc, Le Puy-en-Velay.

Fuente_Garcia_V_de_la, Ortúñez_Rubio_E (1998): Biosistemática de la sección *Festuca* del género *Festuca* L. (*Poaceae*) en la Península Ibérica. – Ediciones de la Universidad Autónoma de Madrid, Madrid.

Tveretinova V. V. (1977): *Festuca*. In: Prokudin Yu. N., Vovk A. G., Petrova O. A., Ermolenko E. D. & Vernichenko Yu. V.: *Zlaky Ukrainy (Grasses of the Ukraine)*. Naukova Dumka, Kiev.

Fotky:

<http://www.biopix.dk/Category.asp?CategoryCode=Planter>

<http://www.gut-im-bild.at/Poaceae.htm>

<http://www.sci.muni.cz/botany/galerie/czech/index.php>

<http://www-sbras.nsc.ru/win/elbib/atlas/flora/>

<http://cdelta.ibcas.ac.cn/chi/index.htm>

<http://www.bioimages.org.uk/>

Haeupler & Muer (2000): *Bildatlas der Farn- und Blütenpflanzen Deutschlands* – Ulmer, Stuttgart.

Meusel et al. (1965): *Vergleichende Chorologie...* – Gustav Fischer Verlag, Jena.

Farkas S. (1999): *Magyarország védett növényei*. – Mezőgazda Kiadó, Budapest.

Jávorka S. & Csapody V. (1975): *Iconographie der Flora des südöstlichen Mitteleuropa*. – Akadémiai Kiadó, Budapest.